Lakaye Ọrọ

ENITI o ba gba mi gbọ o gba Baba mi ti mbe l'orun gbọ. E o si mo otitọ, otitọ yio si sọ nyin di ominira.

Irohin Yoruba

No. 819 FEBRUARY 15 — FEBRUARY 21, 1961 KOBO MEJI (2D)

Dara fun Ẹjẹ ...de, Ọmọ... Agba ati Aboyun
O wa fun tita kakiri ile-egbogi

OYE AGURA DI AKATA-KITI BABA ATI ỌMỌ NDU OYE NA

Awọn Afọbajẹ ko i fi ohun ṣọkan

GBAGURA, Abẹokuta.

LATI igba ti Alaiyeluwa Ọba Ṣobẹkun Keji, Agura Gbagura, ti w'aja (gẹgẹbi a ti rohin si oju ewe kinni Iwe "Irohin Yoruba" ti ọjọ kẹsan oṣu kọkanla ọdun to kọja yi) ni rogbodiyan ti wa nilẹ larin awọn ọmọ-oye ti o tọ lati jẹ oye ropo rẹ. Ọrọ na si di akitiyan larin ogunlogọ awọn ọmọ oye ti o njijadu pe ki oye na bọ si ọwọ awọn.

Ninu awọn ọmọ oye na ni:- Raufu Adeọṣun, Rasaki Aderinale, ati Ọmọ-Ọba S. A. Johnson, ti o nṣiṣẹ ni ile iṣẹ 'Leventis l'Eko. Ninu awọn ọmọ-oye na baba ati ọmọ, ẹgbọn ati aburo wa ninu awọn ti o tun wa ndu oye na lati jẹ.

Nigbati akitiyan na bẹrẹ, Minista Alamojuto Ẹto Ifinijoye Ijọba Ipinlẹ Iwọ-Orun kowe si gbogbo idile oye Ọba Agura ni Gbagura, Abẹokuta, pe ki nwọn ṣe ipinnu lori ọmọ-oye kan pataki ti oye na ba kan lati jẹ ropo ọba ti o w'aja.

Lati igbana ni rogbodiyan na ti tubọ nga si i, ti awọn ọmọ-oye si tubọ npọ si i, to bẹ ẹ ti nwọn ko ti i le fi ẹnikan ṣe olori lati jẹ oye na . Awọn Afọbajẹ paapa ko i ti f'ohun ṣọkan lori ẹnikan pataki. Ṣugbọn ti ọmọ-oye ti o farahan julọ niti Ọgbẹni Raufu Adeọṣun. On na ni ọrọ rẹ si wa lori ero larin awọn Olotu Ijọba Ipinlẹ Iwọ-Orun, awọn idile Ọba Agura ati awọn Afọbajẹ nisisiyi.

Gẹgẹbi alaye ti Adele Ọba Agura ati Olori awọn Afọbajẹ, Oloye Y. O. Lalekan Osi Iddo, ṣe fun akọwe irohin wa nipe, "nigbati awọn afọbajẹ ba ṣe eto tan, gbogbo enia ni yio ma a gbọ nipa ẹniti nwọn ba yan ni Agura titun."

Oloye Y. O. Lalekan, Osi Iddo, Olori awọn Afọbajẹ

...ASAKI ADERINALE

ỌMỌ-ỌBA S. A. JOHNSON

Ọkẹ mẹwa Afọju lo wa l'Oke Ọya

KADUNA.

AWỌN alakoso ẹgbẹ ti nṣe itọju awọn afọju ni Ipinlẹ Ariwa ṣe ikede laipẹ yi pe iye awọn afọju to wa ni Ipinlẹ na jẹ ọkẹ mẹwa (200,000).

Ninu ikede na awọn alakoso ẹgbẹ yi sọ pe awọn nfẹ owo lati le ma a fi kọ awọn afọju na ni ẹkọ iṣẹ ọwọ, eyiti yio ṣe wọn ni anfani. Nwọn tun sọ pe iye ti ẹgbẹ na ni lọwọ nisisiyi ko to lati fi tọju ogunlogọ awọn afọju Ipinlẹ Ariwa ati wipe owo ni ẹgbẹ na si nfẹ lati le jẹki eto ẹkọ awọn afọju na ma a lọ daradara.

Nwọn ni iranlọwọ awọn ara ilu ko ti i to bi ẹgbẹ na ti nfẹ.

Oloye Akintọla fesi si ibere awọn "Agbọyisọyi" Ẹgbẹ Alakukọ

"Orişirişi işẹ ọwọ ni yio ma a jade si i ni Ikẹja"

IROHIN ko to afojuba ni ti ẹyẹ ti Oloye S. L. Akintọla, Gbakeji Olori Ẹgbẹ Afẹnifẹre (AG) ati Alakoso Ijọba Ipinlẹ Iwọ-Orun Naijiria gba nigbati o nşi Ile Işẹ Panu Ijẹun Afuyẹ Titun ti awọn Ẹgbẹ Onişowo "Tower Aluminium (Nigeria) Limited" fi ọkẹ-mẹta le ẹgbẹẹdogbọn ponun (£12,000) kọ si ori Ilẹ Ijọba Ipinlẹ Iwọ-Orun ni Ikẹja, ni ọjọ Abamẹta ti işe ọjọ kẹrin oşu yi.

Nibẹ ni Oloye na gbe fesi si ibere awọn "Agbọyisọyi" Ẹgbẹ Alakukọ (NCNC) ti nwọn mbu abuṣọ ninu iwe ikede wọn kan wipe Ijọba Ipinlẹ Iwọ-Orun nşeto lati şi ijoko Ijọba wa si Ikẹja lati fi dabaru awọn eto ti Apapọ Ijọba Naijiria nşe lati fẹ Aala Ilẹ Eko (Lagos) lọ sinu awọn Ilẹ Abẹ Aabo Ijọba (Colony Province).

IŞẸ IDAGBASOKE

Oloye Akintọla ni on şe akiyesi ninu iwe ikede wọn na wipe, nwọn mbere pe ki on fesi jade si ọrọ na, şugbọn on si fi ọrọ na silẹ, ki nwọn ma a ta a ni atagba kakiri larin wọn na. O ni iba ọrọ ti on şi fẹ sọ nisisiyi ni pe, oniruru idasilẹ idagbasoke işẹ-ọwọ ni yio tubọ ma a jade si i ni Ikẹja.

O si tun şi otitọ idi ọrọ na han gbogbo ero ijoko pe, nwọn tun nşe awọn iru işẹ idagbasoke bẹ ẹ lọwọ-lọwọ nisisiyi ninu awọn agbegbe Ibadan ati Abẹokuta ati pe o si tun ku ọpọlọpọ awọn agbegbe miran ti işẹ idagbasoke na yio bẹrẹ ninu wọn.

Nigbana ni Oloye Akintọla wa pajuda si awọn enia ti o wa ni ijoko, o si mbere wipe: "Njẹ nitori ki gbogbo awọn agbegbe wọnyi ati gbogbo Ipinlẹ Iwọ-Orun Naijiria ma ba a di ara ilẹ Eko (Lagos) ni awọn ti şe nşe gbogbo awọn işẹ idagbasoke wọnyi?"

OPO MẸTA-LỌKAN

Alakoso Ijọba na tun wa şe alaye wipe, awọn ti o pawọpọ fi ọkẹ-mẹfa le ẹgbẹẹdogbọn ponun (£12,000) da işẹ idagbasoke na silẹ ni:—Ẹgbẹ Idagbasoke Işẹ-owo Ipinlẹ

OLOYE S. L. AKINTỌLA

* * *

Iwọ-Orun Naijiria, "Western Nigeria Development Corporation", Awọn Ẹgbẹ Awarin Ilu Ọba, "Mid-land Metals Mining Company Limited of Britain", Ẹgbẹ Onirin Afuyẹ Ilu Kanada, "Aluminuim Limited of Canada" ati awọn Ẹgbẹ Onişowo Ibadan kan, "Akinloye — Abọdẹrin Limited."

Bi Oloye Akintọla si ti şi Ile Ẹrọ Titun na tan, o fun gbogbo enia ni idaniloju pe, işẹ ti awọn dawọle yi yio mu ere wa gidigidi nitoripe, gẹgẹbi eto Ẹsin Igbagbọ, lori opo "mẹta-lọkan" ni awọn gbe ipilẹ işẹ na ka, eyini ni: Ilu Oyinbo, Ilu Kanada ati Ilu Naijiria.

IŞẸ AJE

Lẹhin eyi ni Alakoso Ijọba na wa fi ẹnu kan ọrọ Ominira Apapọ Ijọba Naijiria ti o şẹşẹ bọ si wa lọwọ laipẹ yi pe dajudaju, yio şe ilu wa yi ni anfani. O si tun sọ wipe, şugbọn şa a, ominira nikan ko to, o ni a nilati şe atunşe ilọsiwaju Işẹ-Aje ilu yi, ki a si şe alekun onjẹ fun awọn ara ilu si i lọpọlọpọ gidigidi.

Oloye Akintọla tun sọ wipe, ni Ipinlẹ Iwọ-Orun, Ijọba ti fi idi itẹlọrun ati ọrọ-ajẹ-ijẹtan mulẹ gẹgẹbi abayọri eto Işẹ-Aje ti nwọn ti şe tẹlẹ, ko si si aye fun idamu ati aibalẹ-ọkan mọ. Nipa ti okuja owo koko ti o de ba gbogbo aiye, Alakoso Ijọba na tọkasi i wipe, nigbamiran, fasẹhin nilati wa, iru ifasẹhin bẹ ẹ si le ba owo owu tabi ti Epo-pupa tabi ekurọ nigbakigba

IŞẸ AGBẸ

O tun sọ pẹlu ikaanu pe, işe aje ko nilaari yika gbogbo ilu nisisiyi, şugbun ohun ti o le "gba wa kalẹ" nipe, ki a yi eto Işẹ-owo wa pada, ki a si şe atunşe rẹ dada. A nilati tẹramọ işẹ agbẹ wa dada, ki a si tun da orişirişi işẹ-ọwọ silẹ pẹlu.

O ni Ijọba Ipinlẹ Iwọ-Orun yio sa agbara lati fa awọn oludasilẹIşẹ-ọwọ loju mọra, nitoripe, bi Işẹ-ọwọ ba le fidimulẹ dada ni Ipinlẹ Iwọ-Orun, on yio tun owo gbogbo ilẹ Naijiria şe yika. O ni, idasilẹ oniruru Işẹ-ọwọ ni yio mu işẹ şişe wa fun awọn enia wa, yio si tun ran wa lọwọ lati gbe owo wa naro.

ỌGBẸNI ARNOLD

Şiwaju eyi ni Ọgbẹni J. O. E. Arnold, Alaga Ile-işẹ Panu Afuyẹ na ti sọ wipe, lotitọ, kekere ni Ilẹ-işẹ yi jẹ nisisiyi, şugbọn gẹgẹbi Iwọ-Orun Naijiria ba ti ndagba si i ninu agbara ọla ati ọla ni awọn na yio tubọ ma a dagba si i.

Gbogbo enia si pariwo ge e, nwọn tun patẹwọ nigbati Ọgbẹni Arnold sọ wipe, nigbati awọn nşe ijiroro ninu ọdun 1958, pe nibo ni o yẹ ti awọn iba kọ ile-işẹ ña si, o ni, ko gba awọn ni aseko pipẹ ki nwọn to pinnu wipe, Iwọ-Orun Naijiria ni o dara julọ fun awọn lati tẹdo.

DA

INU-RIRUN DURO

Nigbati o ba ni irora ninu ikun rẹ, ohun ti o nfa idi rẹ nigbagbogbo ni pe omiro ti pọju nibẹ. Omiro yi ni o nfa arun-inu, inu-kikan-ni ati airi-igbẹ-ya.
Şa ti mu egbogi Phillip's 'Milk of Magnesia' diẹ ....yio si ko rirogun omiro na kuro, a si le irora na lọ werewere. Yio fun okun-inu lagbara lati ti gbogbo nkan ti o nfa irora na jade kuro lara.
Ko lewu, o rọrun lati lo, o si lu ni-lara.

'MILK OF MAGNESIA'

Awọn ti o nşe e ni

PHILLIPS

ODARA FUN GBOGBO ẸBI

Ẹgbẹ Alagbelebu Pupa Naijiria gba asia ominira

NI ọjọ Abamẹta ti işe ọjọ kẹrin oşu yi ni awọn Alakoso Ẹgbẹ Alagbelebu Pupa ti Naijiria gba iwe aşẹ ati Asia idominira lọwọ Ọlọla Oloye Iyafin Limerick, ti i şe 'Gbakeji Alaga Ẹgbẹ Alagbelebu Pupa ti ilu Gẹẹsi, eyiti ẹgbẹ ti Naijiria ti nşe ẹka rẹ ri.

Ni ọjọ yi ku ọla, iyẹn nipe ni ọjọ Ẹti ti i şe ọjọ kẹta oşu yi, nibi ipade awọn oniwe irohin ati Ọlọla Oloye Iyaafin Limerick ni Ile Gomina l'Eko, Ọlọla Iyaafin Limerick sọ pe Ẹgbẹ Agbelebu Pupa ti Naijiria titun yi yio ma a figa-gbega pẹlu ẹgbẹ ti ilu Gẹẹsi nisisiyi, Ẹgbẹ Naijiria ni yio si jẹ ẹgbẹ karundinladọrun (85th) ninu igbimọ awọn Ẹgbẹ Alagbelebu gbogbo agbaiye.

Awọn oloye ati alakoso na ni wọnyi:—

Alafẹhinti;—Ọlọla Iyaafin Flora Azikiwe; Baba-Ẹgbẹ: Ọlọla Adetokunbọ Ademọla, Alaga: Adajọ Ọgbẹni L. Brett; 'Gbakeji Alaga; Dọkita O. Adeniyi-Jones, Akapo; Ọgbẹni J. Ade. Tuyo. Nwọn koi ti yan Akọwe, şugbọn Ọlọla Iyafin Limerick sọ pe ẹniti yio jẹ akọwe ẹgbẹ na nkọ işẹ ẹgbẹ na lọwọ.

Ẹgbẹ ITP ko fẹ eru ninu ibo

ILỌRIN.

LAIPẸYI ni Ẹgbẹ Ilọrin Talaka Parapọ dapọmọ Ẹgbẹ Afẹnifẹre (Action Group) şe ikede pe awọn fi ara mọ eto ti Ẹgbẹ NEPU şe pe, nwọn ko ni gba ẹnikẹni ninu awọn Igbimọ Ijọba Ipinlẹ Ariwa laye rara lati pẹlu awọn ti yio bojuto eto idibo wọ Igbimọ Ijọba Ipinle Ariwa ni ọjọ ti nwọn ba ndibo na.

Nwọn ni nwọn ko ni ẹtọ kankan si ibo na.

IROHIN KAKIRI ILẸ YORUBA

Igbimọ Musulumi ṣe ipinnu ọjọ awẹ

IPETU IJẸSHA.

NI ibi ipade Igbimọ Apapọ Musulumi Naijiria (United Muslim Council of Nigeria) ti nwọn ṣe lọdunni ni Gbọngan Apesi ilu Ipetu-Ijẹsha, ni ọjọ Abamẹta ti iṣe ọjọ kẹrin oṣu yi ati ni ọjọ keji rẹ, ni nwọn panupọ ṣe ipinnu pe ni ọjọ Ọjọbọ ti iṣe ọjọ kẹrindinlogun oṣu yi ni nwọn yio kirun aṣamu, nwọn yio si bẹrẹsi gba Awẹ ni ọjọ keji rẹ.

Lẹhin ti nwọn ti yin Alhadji S A. T. Awẹlẹnjẹ fun iṣẹ iwuri ti o ti nṣe fun Igbimọ na ati fun ijọ Musulumi, nwọn wa fi ohun ṣọkan yan Alhaji na ni Olori wọn titi lailai. O si dupẹ lọwọ wọn, o ni ko ni ero pe, nwọn le da on ni ọla na.

Alhaji S. A. T. Awẹlẹnjẹ

Igbimọ na ṣe atako iwa ti awọn rọbirọbi Alhadji nhu. Nwọn ni nwọn ko lọ jọsin fun Ọlọrun ni Mẹka ati Mẹdina. Nwọn si nlọ ra Fila Hadji ,(Sabaka) ni Kano ati Mọṣalaṣi Jimọ, nwọn si nde e kakiri, nwọn npe ara wọn ni Alhadji.

Igbimọ na ni aṣa buburu ni eyi, nwọn ṣe ipinnu lati wa iranwọ Igbimọ Apapọ Ijọba Naijiria ati ti awọn Ijọba Ipinlẹ Naijiria lati fi opin si aṣa na. Nwọn si ni nwọn yio tun ṣe ipade ni ọdun tombọ pẹlu Ogo Oluwa.O le ni ẹgbẹdogun (3,00) enia to wa si ibi ipade na.

Abẹkẹ fi pọnun mẹwa tan ọran

MUSHIN.

ADAJỌ Kotu Ibilẹ ni Mushin, Ọgbẹni Jaiyeọla ni ki ọdọmọbinrin kan ti orukọ rẹ njẹ Sidikatu Abẹkẹ lọ fi pọnun mẹwa (£10) tanran tabi ki o lọ ṣe ẹwọn oṣù kan onišẹ-aṣekara nitori pe o jẹbi ẹsun ti awọn Ọlọpa fi sun pe o ja ija-ajangbila ni ile ita onjẹ (hotel) kan ni Mushin, ija na si pọ to bẹẹgẹẹ ti on pẹlu ẹniti nwọn nja fọ awọn ohun elo ile ita onjẹ na.

Adajọ na tun palaṣẹ pe lẹhin ti Sidikatu ba ti tan ọran na ki awọn Ọlọpa wa a lọ si Ibadan ni ọdọ awọn obi rẹ.

Ninu ọrọ rẹ ki o to ṣe idajọ, Adajọ na ba Sidikatu sọrọ pupọ. O sọ fun un pe ọti mimu ko dara fun ojugba rẹ, ati pe ti ko ba fi iru iwakiwa ti o nhu silẹ, apẹlẹwọn ni yio jẹ. O si tun gba a ni imọran pe ki o lọ wa ọkọ pataki fẹ ki o si joko ti i, nitori igbẹhin ni pataki. Adajọ ni nipa bayi ni o le fi tun igbesi aiye rẹ ṣe.

Awọn ọmọ Akinlade sinku rẹ

ỌKAKA-ỌYỌ.

AGBỌ so'gbanu ni irohin iku Ọgbẹni Joseph Akinlade to ngbe Ode Akere, Ibadan. Ọgbẹni Akinlade ku si ile rẹ ni Ọkaka-Ọyọ.

Ki ilẹ ọjọ keji ti o ti jalaisi to mọ, ni deede agogo meje alẹ ni awọn Ijọ Onitẹbọmi ti pe si ibi oku na, nwọn si gbe e lọ si ori itẹ..

Awọn ọmọ oku na, paapa akọbi rẹ, Ọgbẹni Joshua Ogundipẹ ti o ngbe Yonso-Jamasi (Ghana) n'awo-n'ara ni ibi aṣeyẹ isinku na, nwọn si nawo bakanna nigbati nwọn ṣe isin ijade oku na ni Ṣọọṣi Onitẹbọmi laipẹ yi.

IṢAKA, AWỌ-ARA TI KO LẸWA FẸRẸ BA AYỌ-ỌMỌGE RẸ JẸ

1. Pẹlu gbogbo orin-ijo ti o ndun-yungba Susie ko ri ẹni aunmo o ba a jo, inu rẹ si bajẹ, ti o ba se pe Joseph ti pe e pe ki o wa ba on jo ni!

2. Nigbati Prudence ọrẹ Susie ri i ti o nsunkun, o mọ iru ibanujẹ ti o wa fun un. On paapa i ni arun oburẹwa iṣaka ara ri. O sọ aṣiri rẹ fun Susie . . . .

3. Susie tẹle imọran rẹ, o lọ s'oja o bere fun MentholatuM. Lẹhin ọjọ mẹta o ri Prudence, o wipe 'wo oi awọ-ara mi ti jọlọ o si ndan nisisiyi"

4. Ngbati nwọn tun ni ere... ijo gbogbo enia ni o ngbe Susie jo 'opelopẹ MentholatuM' ni e... ro nigbati Joseph di ẹniti ... mba a jo ti o si ngbadun rẹ.

Ooju, iṣaka tabi awọ ti o hunjẹ nfẹ MentholatuM. Ṣa fi pa ara... o ngmu u jọlọ, o ngmu u dan o si nṣe iwosan, o ngmu awọ-ara jọlọ ati kunna, o ngmu awọ-ara jọlọ ki o kunna ki o si rẹwa.
Ri i daju pe Men-tho-lay-tum gan an ni o ra ti o wa ninu agolo ati idẹ gẹgẹbi iru iwonyi. Maṣe ra awọn adamọdi o.
Awọn kanṣoṣo ti o nṣe e na nig...

MENTHOLATUM CO. LTD
(Est. 1889), Slough, England

MENTHOLATUM

IPARA TI O DARA JU.

Susanah lugbade awọn onijibiti, o fi owo ọbẹ ta tẹtẹ

IGBOBI.

LẸNULỌLỌYI ni rogbodiyan kan ṣẹlẹ ni opopo Igbobi nigbati iyawo'le kan ti orukọ rẹ njẹ Susanah lọ lugbadi awọn onitẹtẹ ti nwọn npe ẹgbẹ wọn ni "Eyi-jẹ Eyi-o-jẹ." Bi Susanah ti nlọ si ita ọbẹ ni owurọ ọjọ na ni o ba ri awon ti nta tẹtẹ yi loju ọna.

O duro ti wọn, o si ngbọ nkan ti wọn nwi, o si tun nri gẹgẹbi nwọn ti ṣe nta tẹtẹ na ati bi nwọn ti ṣe nje owo mọ ara wọn lọwọ. Oju rẹ wọ tẹtẹ na, ni o ba tu ibiti o fi owo si, lo ba bẹrẹsi ba wọn ta.

Boya on yio jẹ ni o ti ṣe fi pọnun mẹrin (£4) owo ti ọkọ rẹ ko fun un pe ki nwọn fi jẹun di ipari oṣu ta tẹtẹ tan. Nigbati o na gbogbo owo na tan ni oju rẹ to mọlẹ. O duro fun bi iṣẹju diẹ, kò si mọ eyi ti on yio ṣe.

Nigbati o ṣe, o wa bẹrẹsi bẹ awọn ata-tẹtẹ yi pe ki nwọn dakun, bi o tilẹ jẹ diẹ ninu owo na ki nwọn jọwọ fun on nitoripe owo onjẹ ti ọkọ on fun on ni, pe ki awọn o fi jeun di ipari oṣu na. Nwọn ko tilẹ da lohun, nṣe ni awọn arabi na nta tẹtẹ wọn lọ.

Nigbati Susanah ri pe nwọn ko kọ ibi ara si on, nṣe ni nwọn nta tẹtẹ wọn lọ, lo ba so mọ ọga wọn lẹwu, lo ba bẹrẹsi sunkun, lo nkigbe, lo nlọbosi ọlọpa. Bi ọgan ni olori awọn atatẹtẹ na ti ja ọwọ Susanah kuro lara rẹ ti on ati gbogbo ẹlẹgbẹ rẹ si tuka mọ Susanah lori.

Irohin Yoruba

ẸSIN OWO WA: IWAJU L'ỌPA EBITI NRE SI
Ilu miran ni Naijiria ati Oke Okun şile mẹtala (13s.)
Eko—Sile mejo ati kobo mejo (8s. 8d)
Fun owo "IROHIN YORUBA" odun kan

ỌRỌ-OLOTU

Ibajẹ enia ko da iṣẹ rere duro

"EGAN ko pe k'oyin ma dun, nitori oyin ti la'dun tẹlẹ." Owe yi ni awọn agbaagba i ma a npa bi ẹni buruku kan ba ngbiyanju lati ba nkan rere jẹ. Nigbakugba ti iru nkan bayi ba si fẹ ṣẹlẹ, awọn enia a ma a dide si i, nwọn ki si jẹ ki ẹni buburu na le ba nkan rere jẹ. Nikẹhin, nkan rere na ni i si leke. Otito yio wa bori irọ.

Bẹ ẹ gẹgẹ ni ọrọ ti owo koko ti o lọ silẹ ni ilu wa, Naijiria, ti ri. Gbogbo ẹnikẹni lo mọ pe lilọ silẹ owo koko na ki i ṣe adabọwọ Ijọba Ipinlẹ kankan n Naijiria, ṣugbọn nigbati o di pe Ijọba Ipinlẹ Iwọ Orun ti ṣe ikede pe iye ti awọn yio san fun owo tonnu koko lọdun yi, yio dinku si owo ti eşin, ti nwọn si ṣe alaye kikun nipa nkan ti o fa a ti owo na yio fi fa sẹhin, ni awọn kan wa dide, ti nwọn bẹrẹsi sọ isọkusọ, ti nwọn nfi ohun ti ko jọ ara wọn nwe ara wọn.

Awọn onisọkusọ wọnyi mọ pe awọn alaṣẹ Ijọba Ipinlẹ Iwọ Orun ati awọn ẹgbẹ ata-koko nsa gbogbo agbara wọn lati ri pe kosi ifasẹhin lori owo koko; nwọn mọ pe Ijọba Ipinlẹ Iwọ Orun ko dẹkun ṣiṣe iranlọwọ fun awọn agbẹ ni Ipinlẹ na; nwọn mọ gbogbo isẹ ribiribi ti Ijọba na nṣe fun anfani gbogbo ara ilu; sibẹsibẹ inu wọn ko mọ to de bi ti nwọn le ba Ijọba na ati awọn ti nra koko kẹdun nkan to de ba wọn. Eyiti nwọn ko ba fi kesi gbogbo awọn agbẹ pe ki nwọn o mu suru, ki nwọn o si la idi nkan ti awọn na mọ ye won, nṣe ni awọn "kofẹki-tẹni-o sunwọn" enia wọnyi nfi alamọ-malaro kiri.

Bi kọ ba jẹ pe wọn jẹ alaini-kan-ṣe, ewo tun ni ẹkun eke ti Ọgbẹni Fani-Kayọde nsun lori ẹro gbohun-gbohun ni Ibadan nipa ọran owo koko yi. Kinni ohun titun ti o ri sọ nipa ọrọ na to le tako alaye to peju, to yanju yeke-yeke, eyiti Oloye Akintọla, Alakoso Ijọba Ipinlẹ Iwọ Orun ti ṣe nipa ọrọ owo koko na ninu oṣu to kọja yi Ọgbẹni Fani-Kayọde ni Olori Ẹgbẹ Alatako ninu Igbimọ Ijọba Ipinlẹ Iwọ-Orun; on kanna si ni olori pataki ninu Ẹgbẹ Alakukọ ni Ipinlẹ Iwọ Orun.

Awọn alaṣẹ ile iṣẹ ẹrọ gbohun-gbohun fun Ọgbẹni Kayọde laye ọgbọn iṣẹju, ti iṣe idaji wakati, ki o fi sọ tẹnu rẹ nipa ọrọ owo koko to lọ silẹ. Iṣẹju mẹjọ pere ni o fi sọrọ. Gbogbo nkan ti o si sọ na, ewo lo mọ'yan lori ninu rẹ? Awọn agbalagba ti sọ pe "ọrọ ṣoro sọ, o ṣoro gbọ, o si ṣoro fesi si," ṣugbọn ẹniti ko ni lakaye ko le mọ itumọ owe yi.

Bi i bẹ ẹ kọ, kinni itumọ ọrọ ti Ọgbẹni Kayọde ati awọn ẹlẹgbẹ rẹ ninu Ẹgbẹ Alakukọ nsọ kakiri

Ṣugbọn ọpọlọpọ enia mọ pe nwọn ntan ara wọn jẹ lasan ni. A ba fi wọn jẹ oyẹ awodi, awọn na ko le gbe adiẹ. Tabi tani ko mọ bi Ijọba awọn paapa ti ri nibi ti nwọn gbe nṣe akoso Ijọba na? Awọn Ẹgbẹ Alakukọ mọ pe ninu gbogbo Ijọba Naijiria, Ijọba Ipinlẹ Iwọ-Orun ko ṣe fi ọwọ rọ da sẹhin. Nwọn mọ pe Ijọba Ipinlẹ Iwọ-Orun ti ṣe, nwọn si nṣe lọwọlọwọ yi, ohun nla fun ilọsiwaju awọn agbẹ. Ṣugbọn o tẹ wọn lọrun lati ma a sọ isọkusọ kakiri nipa ọran koko lati fi ba orukọ rere ti Ijọba na jẹ. Ṣugbọn irọ ni nwọn npa. Ẹgan ko le ni k'oyin ma dun.

Awọn agbẹ paapa ti mọ wọn, nwọn ti mọ iru enia ti awọn abanijẹ wọnyi jẹ, nwọn ti mọ pe nwọn ko le tun ile ara wọn ṣe, debi ti nwọn o tun ti ẹlomiran ṣe. Ẹgbọ bi Oloye Akintọla, Alakoso Ijọba Ipinlẹ Iwọ-Orun ti wi ni ọjọ ti o sọrọ lori ẹrọ gbohungbohun nipa ọrọ koko. O ni: "Ọdọdun ni a nṣe iranlọwọ bi owo koko ba lọ silẹ, nitori ki awọn agbẹ ma ba jiya ni Ijọba ati Ẹgbẹ Olutakoko nfi kun" owo koko na.

Ti ọrọ ba da enia loju, yio fi ọwọ sọ aiya nigbangba. Ọkan rẹ yio balẹ, ko si ni si ifoya fun un. Gbogbo ọrọ ti Oloye Akintọla sọ, ko si eyiti ko ṣe alaye rẹ kete-kete. Ṣugbọn awọn onibajẹ, awọn alai-nikan-ṣe, awọn onibaranda ọja ti nwọn ko fẹ ki ti ẹni o sunwọn, nsọ nkan miran ti ko ba ti araiye mu. Nibo ni nwọn yio ṣe eyi de? "Ọpẹkẹtẹ ndagba, inu adamọ nbajẹ." Inu enia buruku yio ma a bajẹ ni ti nwọn ba ti ri enia rere ti nṣe nkan daradara. Ṣugbọn ibajẹ inu wọn ko le da iṣẹ rere awọn ọmọluabi duro.

Iwe si Olotu Irohin Yoruba

Mo kin Ọgbẹni A.O. Akintade lẹhin

EJỌWỌ gba mi laye lati kin ọrọ Ọgbẹni A. O. Akintade lẹhin eyiti o jade ni oju ewe keji iwe "Irohin Yoruba" ti ọjọ 'Ru ti iṣe ọjọ kẹdọgbọn oṣu ti o kọja yi ti o fi kesi ile iṣẹ Redio alaworan ni Ibadan lati ma a sọ irohin wọn ni Yoruba lẹhinti nwọn ba ti sọ ọ tan ni ede Gẹẹsi.

Lakaye ọrọ ni, o si fihan iru ifẹ ti Ọgbẹni na ni si ede awọn babanla wa.

Mo dupẹ o.

Emi ni,
O. BALOGUN.
Ebute-Metta.

Igbo-Ọra nfẹ ina ati omi-ẹrọ

ANFẸ ina lẹntiriki, omi-ẹrọ ati ile ẹkọ-giga ni ilu wa, Igbo-Ọra, nitoripe ọpọlọpọ ilu keekeeke ti ko to ti wa ni nwọn ni awọn nkan wọnyi. Ti awa na basi ni wọn, yio ṣe wa ni anfani pupọ.

Emi ni,
L. BABATỌLA
Eko.

Ẹ tun titi Igbogbo ṣe

MO bẹ Ijọba Ipinlẹ Iwọ-Orun lati ba wa tun titi ọna Igbogbo-Ikorodu ṣe nitori ojo ti ba ọna na jẹ ati pe, erukuru rẹ nigba ẹrun nko aisan ba enia,

Mo dupẹ o.

Emi ni,
S. O. ỌMỌ ỌJỌYẸ.
Lagos.

Mushin nfẹ Ọlọpa pupọ

INU mi yio dun bi Olotu ba le gba mi laye lati gba Ijọba Ipinlẹ Iwọ Orun ni imọran pe ki nwọn fun ilu Mushin ni ọpọlọpọ ọlọpa kun awọn ti nwọn wa nibẹ nisisiyi, nitori idaabo bo awọn ara ilu na.

O fẹrẹ jẹ pe ojojumọ ni ijamba nṣẹlẹ ni Mushin. Ti ko ba jẹ ṣiṣa enia pa yio jẹ ile kiko pẹlu ṣiṣe awọn awọn onile na ni ṣuta, Ti awọn Ọlọpa ba pọ iṣẹ buruku yi yio dinku, nitori awọn Ọlọpa to wa ni Mushin nisisiyi ko to fun idabo bo awọn enia to ngbe ibẹ.

Ẹ ṣe o.

Emi ni,
'ṢẸGUN BAMGBOṢẸ
Idogo.

Ẹ tun titi yi ṣe

MO dupẹ lọpọlọpọ lọwọ Ijọba Ibilẹ Ọtta fun titi ti nwọn la lati ilu Ọtta lọsi Ilogbo lẹnulọloyi. Ṣugbọn mo bẹ Ijọba yi lati jọwọ tun titi ti o ti Ifọ wọ Ilogbo ṣe nitori ọna na ko dara rara. O si ngmu wa padanu ọpọlọpọ nkan. Awa yio dupẹ bi Ijọba rere yi ba le tun un ṣe fun wa.

Ẹ ku iṣẹ o.

Emi ni,
AKANDE OMILABU.
Ebute Metta.

Iya ina njẹ wa

MBA ṣọpẹ bi Olotu ba le gba mi laye lati kesi Ijọba Ipinlẹ IwọOrun lati ṣe ina lẹntiriki si ilu wa Lalupọn, lẹba Ibadan. Aini ina nilu njẹ wa niya pupọ, o si njẹ ki a padanu.

Ẹ ku iṣẹ o.

Emi ni,
L. FASASI.
Lalupọn Station.

A nfẹ itan Aiilete

EJỌWỌ gba mi laye lati kesi awọn agbagba ati awọn opitan ilu Ajilete pe, ki nwọn sọ itan ilu wa na sinu Iwe "Irohin Yoruba" fun kika gbogbo wa nitori itan ọpọlọpọ ilu ni a nri ka.

A si nfẹ ti wa na.

Mo dupẹ o.

Emi ni,
J. A. Ogunyẹmi.
Ajilete, Egbado.

Mo ki Akande

MO ki Evangelist J. J. Akande fun ọrọ Ọlọrun ti o ma a nkọ sinu iwe "Irohin Yoruba." Adura mi ni pe, ki Oluwa ran an lọwọ ki o le ma a ṣe iṣẹ igbala rẹ na siwaju ati siwaju si.

Mo dupẹ o.

Emi ni,
IYAAFIN J. RUNSEWE.
Mushin.

A dupẹ o

NI orukọ gbogbo ọmọ Ibilẹ Ondo, mo dupẹ lọpọlọpọ lọwọ Ijọba Ipinlẹ Iwọ Orun fun yiyan ti nwọn yan Ọba wa Alaiyeluwa R. A. Aderele Tẹwọgboye Keji, Oṣemawe Ondo, si ile Igbimọ awọn Oloye Ijọba Ipinlẹ Iwọ-Orun.

Ẹ ku iṣẹ o.

Emi ni,
R. OYEBADE.
Ondo.

Ara-hihun, ara jijoni ati ara-gigenijẹ ti AWO-ARA TI KO DARA

Ni egbogi titun ti awọn ara Amẹrika ṣẹṣẹ fi ọgbọn ijinlẹ wari ti o tete ngbogunti aisan Ekuru, Rorẹ, Lapalapa, ara-sisu ati awọn aisan awọ-ara miran.

NIXODERM jẹ egbogi apolu pataki olorisi ogun meje ti o jẹ ipara funfun ti o nyara ba aleebu awọ-ara ja bi Ekuru, Rorẹ, Ara-sisu, Lapalapa, Ogodo, eela-Olorónto, Oowo-inun Awọori-sisi, Kokoro-jẹrun-jẹrun ati Isaka-ese. NIXODERM bẹlẹ ni kiakia a si da ara-hihun duro larin iṣẹju meje. O le ri agbayanu iyipada lẹhin ọjọ kini ti o ba lo o. Sa fi pa oju ibiti o ndun o ni awọ-ara ki o to lo sun. Tiripẹpẹ ni yio dimọ ibẹ gẹgẹbi ibọwọ-afẹẹri a si ma a ṣiṣẹ nigbati iwọ ba nsun. Nigbati o ba dide ni ọjọ keji, wa a ri i pe awọ-ara rẹ ti mọkadara, a di akọtun, a jọlọ, a si ṣe mulọ-mulọ. Larin ọjọ diẹ,

ẹnu yio ya awọn ọrẹ rẹ si iyipada na.

Maṣe jẹki idaamu mu o padanu awọn ọrẹ rẹ nipa pe o ni awọ-ara buruku. Lo NIXODERM loni ki o si ri bi gbajumọ rẹ yio ti tubọ ga si. NIXODERM ntete yara aiṣẹ nitoripe o mba awọn oniruru kokoro ti o nda awọ-ara laamu ja a si pa gbogbo wọn. Ra NIXODERM ni ile Egbogi adugbo rẹ loni. O gbọdọ ni itẹlọrun pẹlu rẹ, bibẹkọ, a ti ṣeleri lati da owo rẹ pada.

NIXODERM

ỌRỌ AKEWI : Lati ọwọ ỌMỌ-ỌBA AKIBU ALARAPE, IBADAN

ALUBARIKA LOJU (5)

OLOTU Iwe Irohin Yoruba, Ẹ ji i re loni o. Ajinde-ara yio ma a jẹ o. Gẹgẹbi a ti sọ kọja wipe, "pẹlu Oko Ọlọrun, iwọ ko tun ri inira kan mọ ni ile aiye lati oni lọ nitoripe ibukun Ọlọrun ti tẹ ọ lọwọ bayi".

Ọmọde yi si tun bere lọwọ baba rẹ na wipe, "njẹ bawo ni yio ti ri fun awọn ọmọ ti emi na ba fi silẹ fun lẹhin ti emi na ba papoda bi ti nyin?" Baba na si sọ wipe:— O kare, ọlọgbọn ọmọ aṣe, iwọ tilẹ mọ wipe, bayowu ki igbesi-aiye enia ti le dara to, aṣe igbẹhin ni o tun ṣe pataki ju?

OGUN NLA

"Nitorina, nkan ti mo le sọ fun ọ nipa ti awọn ọmọ ti iwọ yio fi silẹ ni wipe, ọla ti awọn ọmọ na yio ju tirẹ lọ nitoripe, Ọlọrun yio jẹ ogun Orilẹ-ede nla kan fun awọn ọmọ rẹ na ni Iha Ila-Orun aiye, ọkan ninu awọn ọmọ rẹ ni yio si jẹ ọba ni ilu na.

"Bakanna si wẹ, nkan ti oju awọn ọmọ rẹ yio ri laiye, nwọn ko ni gbagbe titi aiye, gbogbo nkan wọnyi ni yio si bẹrẹ si ṣẹlẹ lẹhin ti iwọ paapa ko ba si laiye mọ.

"Atipe, iyawo rẹ ti yio bi awọn ọmọ yi fun ọ ko ni ṣaipin diẹ ninu idaamu na. Idaamu nla kan yio ṣẹlẹ larin iyawo rẹ pẹlu awọn ọmọ ti o ba fi silẹ nitori gbolohun ti iyawo rẹ sọ ni ọjọ-kini wipe, 'laiṣe ani-ani, asiko ti to ti ipinya yio de larin awọn." Ni asiko na ni awọn olugbohun ti nwọn wa lati ode-ọrun nrekọja lọ si ti fi aṣẹ si ọrọ na.

"Ṣugbọn bi iwọ ti ṣe jẹ eniti o duro ṣinṣin ninu gbigba Ọlọrun gbọ, ni iwọ ko fi ni ni ninu idaamu na Ṣugbọn sibẹsibẹ na, ọrọ na ko ni ṣalaiṣẹ nitoripe ipinya na ni yio jẹ fun iwọ paapa nigbati iwọ ko ba si ni ile aiye mọ ni akoko na.

"Nitorina, o di ọwọ rẹ lati ma a sọ ọrọ rere jade lẹnu ni gbogbo igba, ki o si ma a da aba rere nitoripe a ko mọ asiko ti awọn Olugbohun yio rekọja nitosi ibiti a wa."

Nihin ni awọn ba ọrọ na de ti Ogboni na fi taji loju orun, ẹru si ba a gidigidi nitoripe iru ala bẹ ẹ jẹ iyalẹnu nla pupọ. O si kesi

AKIBU ALARAPE

* * *

iyawo rẹ, o si fi ọrọ ti o sọ fun un mọ nibi wipe ki o jẹki awọn lọ sinu iya ra ti Baba on ti ngbe tẹlẹri gẹgẹbi baba na ti ṣe sọ fun un loju ala.

Nwọn si ṣe bẹ ẹ. Ṣugbọn nigbati nwọn tu inu apo na wo, Ṣile meji alapapọ ni nwọn ba nibẹ, nigbana ni iyawo na ba bẹrẹsi fi ọkọ rẹ rẹrin pẹlu awada bayi pe:—

"Haha! Ibukun Ọlọrun ti de wayi o, Alfa wa. Nitori, ẹ ki yio ha jẹki a bẹrẹsi kọ ile dara dara gẹgẹbi ọpọlọpọ ninu awọn ẹlẹgbẹ nyin ti nṣe? ki awa na si bẹrẹsi ra mọto ayọkẹlẹ bakanna. Tabi ewo lo tun wu o? ẹnyin ni ẹ sa nwa Ibukun Ọlọrun lati iye ọjọ yi, Ibukun Ọlọrun na lo si de yi, tabi o tun ku nkan miran ti ẹ nreti bi?

IYAWO NṢE YẸYẸ

Bayi ṣa ni iyawo yi bẹrẹsi fi ọkọ rẹ ṣe yẹyẹ ni ọkan-ko-jọkan gẹgẹbi ẹnyin na yio ti mọ. Ṣugbọn ọmọde yi ko le sọ ohunkohun, nṣe ni o sa fi ọwọ lẹran ti o si nworan. Iyawo na si tun dahun wipe, "ẹ ko tilẹ le da wa lohun, tabi ẹ mbinu ni ?"

Ọkọ rẹ si da a lohun nigbana wipe, ibinu tabi kinla? Rara o, pẹlu Ogo Ọlọrun gbogbo nkan ti o nsọ wọnyi ni a o ṣe patapata, atipe, a o tilẹ ṣe ju bẹ ẹ lọ pẹlu nitoripe, bi Ibukun Ọlọrun ba tiwa lori ohunkohun fun enia, dajudaju gbogbo nkan ni yio ma a jẹ irọrun fun oluwarẹ lati ṣe."

IBUNKUN ỌLỌRUN

Iyawo si dahun wipe, "ko buru, ki a tilẹ pa gbogbo iregbe wọnyi ti na, kini nkan ti a o jẹ lalẹ yi o? nitoripe ilẹ lo sa nṣu lọ diẹdiẹ yi. Bẹ ẹ si ni ko si ọbẹ kankan ninu ile wa yi lati bi ọjọ melo kan. Njẹ nigbati Ibukun Ọlọrun si ti de yi, ki a tilẹ to bẹrẹsi ṣe ohunkohun, a ki yio tilẹ si wa nkan jẹ na bi o?"

Bayi ni ọkọ rẹ ba ti ọwọ bọ apo, o si fa ṣile meji alapapọ na yọ jade, o si fi le iyawo rẹ lọwọ lati fi lọ ra nkan ti yio fi tọju onjẹ. Iyawo si gba owo na lọwọ rẹ pẹlu yẹyẹ ṣiṣe wipe:— "Ha! Eleyi ko ma le to fi ra nkan ọbẹ rara o, tabi ẹdabẹ ni ẹ tun fẹ ki a jẹ loni ?"

"A sa tilẹ gbọ wipe ẹda bẹ ni a ti njẹ lati ọpọlọpọ ọjọ ṣẹhin wa, ṣugbọn nisisiyi ti ọwọ wa ti tẹ nkan ti a ti nwa yi, o ha si tun tọ ki a tun ma a jẹ ijẹkujẹ bi o? Bi bẹ ẹ si kọ, ki ẹ kuku sọ fun mi iru nkan ti ẹ ba nfẹ ki a fi owo yi ra yatọsi ki a sọ pe a o ra nkan ọbẹ ?"

A dupẹ o, Olotu, ki a tun fi rere pade ni ọjọ miran.

Awẹ jẹ ọranyan fun gbogbo Musulumi

Lati ọwọ M. N. Jinadu, Eko

NINU ọsẹ ti a wa yi, pẹlu Ogo Oluwa, awọn onkawe iwe "Irohin Yoruba" ti nwọn jẹ Musulumi yio bọ sinu oṣu Awẹ ti nwọn npe ni "Ramulan." Oṣu na jẹ eyiti o pataki julọ fun gbogbo awọn Musulumi. Fun odidi ọgbọn ọjọ ni nwọn ko ni jẹ, ti nwọn ko si ni mu, ni ati fẹrẹ owurọ titi di aṣalẹ.

Kini itumọ Awẹ? Kini oṣu "Ramulan" na jẹ ninu gbogbo oṣu ti mbẹ ninu ọdun kan fun awọn Musulumi? Awọn Musulumi wa ninu ẹgbẹẹgbẹrun enia ti nka iwe "Irohin Yoruba." Ninu awọn ti nsi kọ iwe sinu iwe na awọn Musulumi ko kẹẹrẹ. Nitorina ni mo ṣe ri i pe o dara, o si tọọ, ki a gba ara wa ni imọran nipa Awẹ gbigba.

Gẹgẹbi mo ti ṣe alaye ṣiwaju ,oṣu "Ramulan" jẹ oṣu pataki fun gbogbo Musulumi, ẹniti o ba si ni ẹbi tabi ti o ngbe adugbo ti awọn Musulumi pọsi yio mọ pe oṣu Awẹ ki i ṣe oṣu kekere fun awọn ẹlẹsin Musulumi. Ṣugbọn mo tun bere lẹkan si, kinni itumọ Awẹ ?

Ọpọlọpọ lo mọ itumọ rẹ si pe yiyago fun onjẹ ati mimu lati owurọ titi di alẹ. Bẹni, ṣugbọn Awẹ tun ni itumọ tio gaju pe yiyago fun jijẹ ati mimu nikan lọ.

M. N. JINADU

* * *

Gbogbo Musulumi gba pe Awẹ jẹ ọranyan fun wọn, ṣugbọn o ṣe ni lanu pe ogunlọgọ ko mọ kinni Awẹ jẹ.

Bi a ba gba pe adura lagbara, a tun ni lati gba pe Awẹ ni agbara pẹlu. Awẹ jẹ igbe ọkan ẹni kuro nibi nkan buburu, ati iyago fun nkan wọnni ti Eṣu ni ọwọ si. Asẹko Awẹ jẹ aseko adura, ati igbe ọkan ẹni sunmọ Oluwa loke. Yala ki o jẹ Onigbagbọ ni, tabi ki o tun pẹ Musulumi ni, ti enia ba gba Awẹ ti o fi ebi pa inu rẹ, ọkan rẹ yio ṣi kuro nibi nkan ti ko ṣunwọn, nkan idọti ati akan ragba-ragba.

Ki i ṣe fifi ebi pa inu nikan ni itumọ Awẹ. Awẹ ju bẹẹlọ. Ẹkọ ti o si wa ninu Awẹ gbigba pọ pupọ. Awẹ gbigba a ma a kọni ifarada, isiwọ kuro nibi gbogbo nkan ti o ba mu ti Eṣu dani. Bi enia ba le mọọmọ fi ebi pa inu rẹ nitori nkan rere, kinni o tun ku ti kole ṣe lati le fi wa oju rere ti Ọlọrun? Kinni o tun ku ti kole ṣe ,ati le ṣẹgun Eṣu ?

(Wo oju ewe kọkanla)

AKIYESI PATAKI

Ki ifọkanbalẹ le wa fun ẹniti o ba fi iwe irohin ikomọjade, isinku, igbeyawo, iṣile ati bẹbẹẹ lo ṣowọ siwa pe ki o jade ninu Iwe Irohin Yoruba. Bi o ba fẹ ki o jade ni ọranyan ki o kuku ṣe ni ipolowo ọja, ṣile kan abọ (1/6d) ni a ngba fun ọrọ marun fun apẹrẹ:— "Irohin koto afojuba ni aṣeyẹ oku iya Moradeyọ ti ọ ṣe l'ọjọ kẹwa oṣu yi". Eyi jẹ ọrọ mẹdogun, owo rẹ si jẹ ṣile kọọkanabọ ọna mẹta o jẹ ṣile mẹrinabọ (4/6). Bi o ba si ti pọ to ni owo rẹ yio fi pọ to. Ọrọ marun fun ṣile kan abọ (1/6) ni.

OLOTU

Itan ilu Aigbọdọjiyan

(Lati ọwọ S. B. Oluṣẹgun, Ẹffọn-Alaye, Ilesha)

INU mi dun wipe Olotu Iwe "Irohin Yoruba" ṣonda fun mi lati sọ itan arikọgbọn kekere yi fun gbogbo awọn onkawe "Irohin Yoruba" lati fi ṣe ẹkọ kọ ki nwọn si mọ wipe ko si ohunkohun ti o ṣoro fun ẹnikẹni ti o ba nronu jinlẹ lati ṣe. Lati inu ironu arojinlẹ ni imọ-ijinlẹ si ti nwa. Itan na lọ bayi :-

Ni aiye atijọ, ilu kan wa ni ọna jinjinrere, orukọ rẹ njẹ AIGBỌDỌJIYAN tabi ẸRIJIYAN. Itumọ eyi ni pe ẹnikẹni ko gbọdọ jiyan lori ohunkohun ti nwọn ba ba a sọ, iba a ṣe ara ilu na tabi alejo ti o ba wọ sinu ilu na. Ẹnikẹni ti o ba si ru ofin yi, oriṣa kan ti o wa ni oke-odo ilu na ni nwọn yio pa arufin na bọ.

AJAPA ṢE IPINNU

Nigbati o pẹ ti nwọn ti nlo ofin buruku yi ni ilu na, "Ajapa Tiroko, ọkọ yanrinbo; o kọle-kọle f'iran ba a jẹ, ẹlẹṣẹ-osun-baba-ọyẹ" gbọ okiki ilu yi, o si ṣe ipinnu lati lọ bẹ ilu na wo, ki o si tun pada wa si ile rẹ ni alafia.

Nigbati awọn enia Ajapa gbọ imọran ti o da yi, nwọn kilọ fun un pe ki o maṣe lọ rara, nitoripe gbogbo awọn enia ti o ti lọ si ilu na ko pada wa si ile wọn mọ, pipa ni Abọrẹ oriṣa ilu na pa gbogbo wọn bọ Oriṣa na, nitoripe nwọn kọlu ofin aigbọdọjiyan.

Ṣugbọn Ajapa jẹ ọlọgbọn pupọ. O kọkọ ro ni ọkan rẹ wipe, "Iwe logun, ero l'ọtẹ, bi a o ti ṣe e si ni o nṣikẹta rẹ," bi on ko ba ronu jinlẹ, on ko le mọ ọna ti on yio gba lati fi pin awọn ara ilu na lọwọ ofin-kofin ati iwa apania ti nwọn gbe kalẹ larin ilu wọn na. Nitori idi eyi, Ajapa lọ kọ ile kekere kan si eti ipado ti o dake rọrọ kan nitosi ilu rẹ, o joko sibẹ ni on nikan, o bẹrẹsi ro oriṣiriṣi ọna ti o le gba fi ṣẹgun ofin buruku na.

OFIN KINI

Lẹhin ọsẹ kẹta ti Ajapa ti wa ni eti ipado yi ni o to yọri ero rẹ lori ọran na, o si gberasọ o dorikọ ọna ilu AIGBỌDỌJIYAN. Nigbati o kan ilu akọkan ti o nilati sun mọju nibẹ ki o to kọja si ibiti o nlọ, ni o ba ya sun nibẹ.

Nigbati o tọrọ aye lati sun ti nwọn si fun un, bi o ti fi ẹhin lelẹ lati ma a sinmi ni bale ile na ba sọ fun un pe, "bi enia ba jẹun tan, ko gbọdọ la ẹnu si atẹgun o." Ajapa si jẹ ẹ ni ho o, on ni on gba lati fi ara mọ ofin na.

Lẹhin ti Ajapa ti gba lati pa ofin yi mọ ni baale-ile na ba paṣẹ pe ki nwọn lọ ata-wẹwẹ panu kan, ki nwọn fi sa odidi akukọ adiẹ kan, ki nwọn ro ọka si i, ki nwọn si gbe e fun Ajapa ki o fi ṣe onjẹ alẹjẹsun.

Ajapa jẹ ọlọgbọn ati oloye pupọ, o si mọ ero baale-ile na. Bi nwọn ti gbe onjẹ yi kalẹ fun ajapa, ti nwọn si bu omi ti i, A japa yọ ekiri-ẹran meji ninu awo, o ṣin in nu dada ninu omi-iwẹwọ, o si fi jẹ onjẹ rẹ ni ajẹyo. O da omi ọbẹ na sinu awo-iwẹwọ, o da a sita, nwọn si palẹmọ onjẹ yoku lọ.

AJAPA ṢẸGUN

Ṣugbọn, "o ba mi, ko dun mi, ko jọ ti ẹniti kinikan nko ba rara." Ko pẹ pupọ ti Ajapa ti jẹun tan, ti nwọn si ti palẹmọ lọ ni gbogbo ẹnu bẹrẹsi ta a, ti agbari rẹ si ngbona foo, bẹni ko gbọdọ yata, ko si gbọdọ lanu si atẹgun.

Nigbati ko mọ ohun ti o le ṣe, ni o ba wo ra a-ra ara a kakiri, o si yara gba ọmọ ọsu mẹfa kan lọwọ iya rẹ nibti nwọn gbe nfun un lọmu ni ọdẹdẹ ibiti Ajapa wọ si, o si bẹrẹsi kọrin nfun ọmọ na bayi pe :-

"Ṣuba, ṣuba ṣu-bamba"
"Ṣuba, ṣuba ṣu-bamba"

Bayi ni Ajapa bẹrẹsi kọrin, ti o si ngbe ọmọ na jo kakiri ọdẹdẹ, ọmọ na si bẹrẹsi rẹrin lakọlakọ, o nfosoke ni ọwọ Ajapa, kẹrẹ-kẹrẹ bẹ ẹ, ẹnu Ajapa tutu, ko ta a mọ, ẹnikẹni ko si fura si i pe ọgbọn ni o nfi eyi da lati jẹki atẹgun le wọ ẹnu rẹ ki o si tutu fun ata-tita.

Ọna yi ni Ajapa gba ti o fi ṣẹgun idanwo rẹ kini ninu irin-ajo rẹ lọ si ilu Aigbọdọjiyan.

OFIN KEJI

Ni fẹẹrẹ ọjọ keji ni ajapa ba yara fo si ọna ilu Aigbọdọjiyan ti o nlọ. Ili o ti wọ ilu na ni o ba tọrọ aye lati wọ si ni ọdọ baale-ile kan, nwọn si gba silẹ. Ṣugbọn bi o ti nwọ ile na ni bale-ile na ba bere wipe, orukọ wo ni Ajapa njẹ. Ajapa si dahun pe MO-JI-MO-ṢU ni orukọ on njẹ. Nwọn si sọ pe ko buru, ṣugbọn ofin ti awọn fẹ sọ fun un pe ki o pamọ ni wipe ẹnikẹni ko gbọdọ ṣu tabi ki o yagbẹ, ko si gbọdọ tọ rara ni ilu yi, Ajapa ni ha ! On ko mọ wipe a ki iṣu, a ki i yagbẹ nilẹyi o, ṣugbọn on yio gbiyanju lati pa ofin na mọ, on ko ni ṣu, on ko si yagbẹ rara, gbogbo wọn si jẹun alẹ, olukaluku si lo si ibuṣun rẹ.

AJAPA RU OFIN

Nigbati o di oru ọganjọ ni igbẹ ba bẹrẹsi gbọn Ajapa, nigbati Ajapa ko si ri ibikan yagbẹ na si, ni o ba lọ sinu iyara ti baale-ile na gbe sun si, o si ṣu imi rapata kan si itosi isalẹ ibiti o gbe sun si, o ka aṣọ rẹ mọra, o si yọ kẹlẹkẹlẹ pada si aye ibuṣun rẹ.

Nigbati ilẹ mọ, ti baale-ile na ji, o dide o fi aṣọ rẹ pakaja, o fẹ lọ fi omi bo oju rẹ ni ile iwẹ ki o si run pako. Bi o ti gbe ẹsẹ kan siwaju lati ma a lọ, paṣa ! ni o ti ẹsẹ bọ imi ti Ajapa ṣu si itosi ọdọ rẹ loru.

Bale na si kigbe lojiji pe, "paṣa! Tani ṣu o, tani ṣu o?" Lẹsẹkẹsẹ na ni gbogbo awọn enia inu ile na ba taji loju orun ti gbogbo wọn si pesẹ si ọdọ rẹ kiakia nigbati nwọn gbọ wipe ẹnikan ṣu.

AJAPA KIGBE

Ṣugbọn Ajapa ko dide nilẹ, ko si fọhun si ọrọ na rara. Nigbana ni Baale na wa rin wa si itosi ọdọ Ajapa, o ni "Mo-ji-mo-ṣu," bi o kanran ki Ajapa dahun pe ho-o, nṣe ni o logun lojiji para pe :

"Ko o, ko o bẹrẹ ki o fi ọwọ ara rẹ ko o, bi o ba ṣu ki o ko o. Tabi alejo ni o

(Wo oju ewe kọkanla)

Akiyesi fun awọn aṣoju wa ni Ghana

Gẹgẹbi a ti sọ fun nyin ni aipẹ yi pe, eto ti a nṣe nipa ki Iwe Irohin Yoruba tete ma a tẹ nyin lọwọ, a ṣi wa ni ori adehun na pẹlu awọn oniwe Irohin Graphic ti o wa ni Ghana, bi a ba pari adehun eto na, ẹ o ma a gbọ, ṣugbọn ko ni i pẹ mọ ki ẹ fi ọkan balẹ o. Ẹ ku iṣẹ o.

Olotu.

Akede Ọna Igbala

Ọpa Agbara sọnu

EJẸ ki a dupẹ lọwọ Ọlọrun alaye fun anu Rẹ lori wa ati ọpọ suru ti O ni lori awa ẹda ọwọ Rẹ nigbagbo. Anu Rẹ yio wa titi l'ododo daludaju.

A ti ngbọ niti ọlọrun kan ti o nfi ọpa ṣe igbekẹle rẹ ti o si nlo ọpa na bi ohun agbara fun ara rẹ. Ninu Irohin na ni a ti gbọ pe enikeni ti o ba ti fi ọpa na kan lara tabi ti o fi na, eni na yio di okan ninu awọn ọmọ-ẹhin rẹ.

Kini ohun ti mbẹ lara ọpa na? Gbogbo ara ọpa tẹrẹ na kun fun iwa agbara ati iṣẹ buburu ti nfi ṣe afọṣẹ. Nigbakigba ti enia ti npe ara rẹ ni ọlọrun yi, ba ti mu ọpa na lọwọ ni o ma nwipe on kun fun agbara lati fi ṣe iṣẹ ajulọ lori awọn atẹle rẹ.

IWA ITANJẸ

Owe Yoruba kan ni o nsọ fun wa pe, "Ile ti a fi itọ mọ, iri ni yio wo o," ijọ ti ẹnikẹni ba fi iwa asan ati itanjẹ da silẹ, ọsangangan ni o ma tuka.

Ọpa agbara kanṣoṣo na ti eniti npe ara rẹ ni ọlọrun yi fi ntan awọn enia rẹ jẹ ni a gbọ pe awọn kan ninu awọn ọmọ-ẹhin rẹ ti o ti ntan jẹ tẹlẹ ti gbe salọ ti ko si ri ohun kan mọ lati fi ṣe iṣẹ itanjẹ rẹ.

Kini iba ma tun fi pe awọn enia wọ inu ijọ rẹ lati ma fi tan wọn jẹ dipo awọn ti nwọn kuro lọdọ rẹ? Ṣugbọn nisisiyi a ti gba agbara rẹ a si ti mu ọpa kuro o si ti di alailagbara niwaju gbogbo awọn ọmọẹhin rẹ.

Iru ọlọrun wo ni ẹniti nfi ohun asan aiye yi ṣe gbẹkẹle rẹ ti o si nfi awọn ohun alumoni aiye yi ṣe ogo? Melo ninu awọn ọmọẹhin Jesu Kristi Oluwa wa ni a gbọ pe pasan ni a fi fa wọ inu agbo Ọlọrun lati jẹ ọmọ-ẹhin? Ọlọrun ko fi ọpa fun Mose lati ma a fi na awọn ọmọ Israẹli tabi lati ma a fi tan won jẹ bikoṣepe lati fi ṣe iṣẹ ami larin wọn nigbati ẹmi aigbagbọ ba fẹ wọ ọkan wọn.

IKILỌ JESU KRISTI

Ẹ jẹ ki a tilẹ wo o pe, Ọlọrun wa ti mbẹ li ọrun ti O jẹ Ọlọrun alaye ko wa iranlọwọ lati ọdọ ẹnikẹni nitori pe On ni O le ṣe ohun gbogbo, awọn ohun gbogbo si wa ni ikawọ Rẹ. Eese ti awọn enia fi kọ Ọlọrun otitọ silẹ ti nwọn si ntẹle ọlọrun asan ti ko le wẹ ẹsẹ wọn nu, ti ko si le mu won de ọrun rere ti ẹlẹran ara ti nfi ọpa asan ṣe agbara re?

Jesu Kristi paapa fun ara Rẹ ki O to kuro ninu aiye ni O ṣe ikilọ yi fun awọn ọmọ-ẹhin Rẹ pe, "Ẹ ma kiyesi awọn eke woli ti ntọ nyin wa li awọ agutan, ṣugbọn apanijẹ ikoko ni nwọn ninu" (Matteu 7 : 15) ṣugbọn eeṣe ti awọn enia fi ngba Ọlọrun asan gbọ ti nwọn si kọ otitọ silẹ? Kini idaniloju ti Jesu Oyingbo fi han awọn enia pe on ni Ọlọrun tootọ na? O di ohun melo ti o fi ọwọ ara rẹ da silẹ ninu aiye ti o jẹ ohun ẹlẹmi?

Gbogbo awọn enia ni nwọn sa mọ pe gbẹnagbẹna ni iṣe tẹlẹ, ṣugbọn on kọ le da igi ti o fi nṣe tabili tabi ti aga ijoko. Aiye fẹran irọ, nwọn si kọ otitọ Ọlọrun, bẹni nwọn si fẹran okunkun ju imọlẹ lọ nitori ti iṣẹ wọn buru.

ONIYEMEJI

Njẹ gbogbo ẹniti o mọ Ọlọrun otitọ ti nwọn ko si sin I, ni Ọlọrun yio da lẹjọ ọrun apadi. Idi pataki kan ko si ju eyi lọ ti Paulu fi binu si awọn ijọ Galatia nitori iyemeji ọkan wọn ti nwọn fi Ọlọrun otitọ ti a ti wasu Rẹ si wọn silẹ ti nwọn si ntẹle awọn eke woli ti o nfi ọrọ odi ti wọn kakiri. "Ẹnyin alaironu ara Galatia, tani ha tan nyin jẹ, ki ẹnyin ki o maṣe gba otitọ gbọ?'" (Galatia 3 : 1).

Njẹ iwọ na ronu loni bi? Iwọ ti a ti fi Jesu Kristi han fun lati ọjọ pipẹ wa, ti a si ti sọ fun nipa iku ati ajinde Rẹ, fun ẹniti o tan gbogbo arun rẹ ti O si gba ọ lọwọ iku ọrun apadi ti iṣe iku ti ẹmi. Nitori oniyemeji kan ko le ri ohun kan gba lọwọ Ọlọrun wa. Tani ha ndi nyin lọwọ lati gba Ihinrere tootọ na gbọ? Jesu wi fun un pe, Emi li ọna otitọ, ati iye: ko si ẹnikẹni ti o le wa sọdọ Baba, bikoṣe nipasẹ mi". (Johannu 14 : 6).

Ẹ pada wa si ọna toro na ti o lọ si bi iye ainipẹkun lọdọ Jesu Kristi ki ẹ si jẹwọ ẹsẹ nyin. On yio si gba nyin. Ẹ maṣe jẹ ki a tan nyin lọ sinu ọna Eṣu nibiti ko si iranlọwọ nitori Ọrọ Ọlọrun tun sọ fun wa siwaju si i pe:

"Woli eke pupọ ni yio dide, nwọn o si tan ọpọlọpọ jẹ; nitori awọn eke kristi; ati eke woli yio dide, nwọn o si fi ami ati ohun iyanu nla han, tobẹ ẹ bi o le ṣe nwọn o tan awọn ayanfẹ paapa." (Mateu 24: 11, 24).

"Ẹ jẹki awọn ọmọde wa si ọdọ Mi, ẹ maṣe da won lẹkun............" Ọrọ Jesu yi wa si ọkan Ọgbẹni E. Alade ti nṣiṣẹ lọdọ awọn Oyinbo onisowo ọlọkọ "Elder Dempster Lines," l'Eko ni ọjọ ti ọmọ rẹ Iyabọ nṣe ranti ọjọ ibi rẹ nile ọdọ baba rẹ ni 5, Simpson Street, Ebute Metta. Iyabọ lo joko ti awọn ọrẹ rẹ si yika rẹ.

"Maṣe bẹru, sa gbagbọ nikan"

(Lati ọwọ Evangelist J. J. Akande)

ESẸ wura ọrọ wa ti oni ni ọrọ ti a ri ka ninu Marku ori 5, ẹsẹ 36, bayi pe, "Maṣe bẹru, sa gbagbọ nikan." Tani sọ ọrọ na, tani a sọ ọrọ na fun, nitori kini a fi sọ ọrọ na?

Jesu Kristi ni o sọ ọrọ na fun olori sinagọgu kan ti ọmọbinrin rẹ ku. Ọmọbinrin na ko i ti ku, ti olori sinagọgu na fi mbẹ Jesu lati lọ wo o san kuro ninu aisan to nṣe e ṣugbọn bi o ti nsọ ọrọ na fun Jesu lọwọ ni onisẹ de lati ile wa sọ fun un pe ki o maṣe yọ Jesu lẹnu mọ, nitoripe ọmọbinrin na ti ku.

IWARIRI, IBANUJẸ

Gẹgẹbi enia ẹlẹran ara, o daju pe iwariri ati ibanujẹ gbọdọ dabo arakunrin na ni wakati na, nitorina ni Jesu Kristi fi sọ fun un pe, "Maṣe bẹru, sa gbagbọ nikan."

Lẹhinna ni Jesu Kristi lọ si ile olori sinagọgu na ti ọmọ rẹ ti ku, O si ji oku ọmọbinrin na dide, O si fa a le awọn obi rẹ lọwọ—Mark 5 : 36—42.

Ẹkọ nla ni a ri kọ ninu ọrọ yi. Iwọ arakunrin ati arabinrin, ohunkohun ti o wu ki o wa niwaju rẹ ti o jẹ ifoya ati ibanujẹ fun ọ, ohun ti iwọ nrope boya ko le si atunṣe nipa rẹ mọ, Jesu Kristi nsọ fun ọ loni pe, "Maṣe bẹru, sa gbagbọ nikan."

IBANUJẸ DI AYỌ

Ọrọ ibanujẹ ti o wa niwaju olori sinagogu nijọsi, nigbati o gbọ ẹsẹ wura yi, o gba Jesu gbọ, ọrọ rẹ si pada di ayọ, oku ọmọ tun di alaye ọmọ.

Bakanna ni fun ọ, bi iwọ ba le gbagbọ, Oluwa yio sọ ibanujẹ tirẹ na di ayọ fun ọ, ohunkohun ti o dabi oku ọmọ niwaju rẹ, Ẹlẹda yio sọ ọ di aye fun ọ ninu ọdun yi, ohun kan ni pe, "Maṣe bẹru, sa gbagbọ nikan."

Ẹmi aigbagbọ le ma damu rẹ pe, Jesu Kristi wa laiye lojukoju nijọsi, nitorina ni o fi sọ ọrọ itunu fun olori sinagọgu na, ti o si tun ji oku ọmọbinrin rẹ dide. Jọwọ maṣe jẹki ẹmi aigbagbọ ki o jọba lọkan rẹ, mo fẹ ki ẹ ranti ọrọ ti a sọ ninu Heberu ori 13, ẹsẹ 8, bayi pe, "Jesu Kristi kanna ni li ana, ati li oni, ati titi lai."

AGBARA KANNA

Ọrọ yi fihan wa pe agbara kanna ti Jesu Kristi ni ti O si fi n ṣiṣẹ nigbati O wa l'aiye ninu ara nijọsi, bakanna ni agbara na wa titi di oni yi, ti o si nṣiṣẹ iyanu lọpọlọpọ larin awọn ti o ba gba a gbọ.

Ṣugbọn enia alaigbagbọ ati oniyemeji ko le ri ogo na, nitorina ni Jesu tun fi sọ ninu John ori 11, ẹsẹ 40, bayi pe, "Bi iwọ ba gbagbọ, iwọ yio ri ogo Ọlọrun". Bakanna ni o tun sọ ninu Matteu ori 21, ẹsẹ 22, bayi pe, "Ohunkohun gbogbo ti ẹnyin ba bere ninu adura pẹlu gbagbọ, ẹnyin o ri i gba."

Maṣe rope ọrọ rẹ ti tobi ju ohun ti Ọlọrun le ba ọ ṣ ee lọ, maṣe rope tirẹ ti buru ju eyiti Oluwa le ṣe ayipada rere fun ọ. "Maṣe bẹru, sa gbagbọ nikan."

ỌRỌ ẸLẸDA

Nigbati idanwo ba mbẹ niwaju nyin, nigbati o ba dabi ẹnipe imọlẹ nyin di okunkun, nigbati igbi aiye yi ba nja yi nyin ka, ẹnyin enia Ọlọrun, ẹ maṣe gbagbe ọrọ Ẹlẹda wa ti a sọ ninu Heberu ori 3; ẹsẹ 12, bayi pe.

"Ẹ kiyesara, ara, ki ọkan buburu ti aigbagbọ ki o maṣe wa ninu ẹnikẹni nyin ni lilọ kuro lọdọ Ọlọrun alaye.

Nitorina bi o ti wu ki o ri, ẹ duro gbọnin-gbọnin ti Ọlọrun, ki ẹ "maṣe bẹru, sa gbagbọ nikan."

Ọladunjoye Ajasa gbe ọmọ Oloye Coker ni iyawo

Ẹ̀ṣẹ awọn gbajumọ l'Eko ati ni Abẹokuta lo pe si Ṣọọṣi "St Paul's Anglican," Shomolu nibi isin alarinrin ti igbeyawo Ọgbẹni Ọladunjoye Ajasa ati Omidan Alice Ọmọlara Coker, laipẹ yi. Eni-owọ E. Ọla Oyebajo loṣe eto isin ọjọ na. Aworan oke yi ni ti ọkọ ati aya nigbati nwọn jade ni Ṣọọṣi. Baba iyawo na, Oloye E O. Coker l'Eko ni o wa lọwọ ọtun.

ỌTTA

OJỌ nla ni ọjọ Aiku ti iṣe ọjọ kejilelogun osu kinni ọdun yi jẹ fun gbogbo awọn ara ilu Ọtta ati agbegbe rẹ. Ni ọjọ na ni awọn Musulumi Ọtta ati agbegbe ilu na pejọ bamu sibi eto kikan panu Mọṣalaṣi Jimọ Ọtta. Ogunlọgọ enia lo pesẹ sibi aṣeyẹ yi. Lati owurọ ni awọn enia ja-nkan ja-nkan si ti nwọ ilu Ọtta fun ti ipade ọjọ na.

Eto ọjọ na bẹrẹ pẹlu adura ti Alhadji Najimu ṣe. Lẹhin ni Alhadji Najimu tẹnu bọ ọrọ iwuri nipa wasi. Bi o si ti pari ọrọ wasi rẹ tan ni o ba fi oolu (hanma) le Alaṣẹ Ilu, Alhadji Seriki Bashọrun, lọwọ. Alhadji Bashọrun

Ọba Onitsha w'aja

LATI Onitsha ni irohin ti kan wa pe Ọba Alaiyeluwa James Okosi Koji, Obi Onitsha w'aja ni Afin rẹ ni ọjọ Aje ti i ṣe ọjọ karun oṣu yi.

Gẹgẹbi aṣa iṣẹdalẹ ilu Onitsha, bi nwọn ti nsin oku ọba tan ni awọn afọbajẹ yio ṣe ikede lọjọ na gan an ẹniti yio bọ si ori oye.

Were ja o pa enia mẹfa

TECHIMAN-Ghana

LẸNULỌLỌYI ni ọkunrin aṣiwere kan ja ni abule Krobo lẹba Techimna ni Ipinlẹ Brong Ahafo ni Ghana, o si pa awọn enia mẹfa patapata.

* * *

Nihin ni IRORA rẹ wa

Iwe aworan yi ni o fi ibiti aisan gbe wa lara han nigbati awọn eree inu rẹ ko ba ṣiṣe deede

DeWitt's

Kidney & Bladder Pills

nse iṣẹ atunṣe eree inu taara ni lati ti oro inu ti o ngmu irora wa jade

Lẹhin wakati diẹ ti o ba ti lo "De Witt's Pills" tan itọ rẹ yio mu awọ miran wa. Eyi ni ẹri pe oogun ti o yanilẹnu yi ti bẹrẹ si ṣiṣẹ niyẹn, o nda

LAKUREGBE, ARA-RIRO, ẸHIN-DIDUN ATI GBOGBO IYỌNU APO-ITỌ DURO

DeWitt's

Kidney & Bladder Pills

O ju ogota ọdun lọ ti gbogbo enia ti o ti ni aisan ri yika gbogbo agbaiye ti ngyin wọn.

Awọn enia po pupọ nibi aṣeyẹ ikomọ ti Ọgbẹni R. A. Shabi ati iyawo rẹ Iyaafin Sikirat Shabi ṣe ni ile wọn 6, Simpson Street, Ebute Mẹtta laipẹyi. Eto isọmọ-lorukọ na bẹrẹ ni owurọ, nwọn si sọ ọmọ na

Awọn Musulumi Ọtta ṣi Mọṣalaṣi Jimọh titun

ṣe adura pupọ, Alhadji Awalye-waṣere na tun ṣe adura pẹlu. lẹhinna ni Alhadji Seriki wa fi oolu (hanma) na le Ogbẹni Fẹhintọla (kafinta) lọwọ lati kan ile na.

IRO IBỌN

Bi oolu (hanma) na ti dun bẹni iro ibọn paapa dun lẹmẹta, ariwo ba ta gee, awọn enia si bẹrẹsi yọ, nwọn nyọmbo Anabi. Lẹhinna ni nwọn wa bẹrẹsi fi owo tọrẹ adura fun anfani ati ifaiya balẹ ilu ati ọpọlọpọ ibukun fun awọn alaṣẹ ati awọn ara ilu pẹlu. Alhaji Arowoshafẹ ti o ṣe akọwe Alhaji Najimu ni o

ALHADJI NAJIMU

ṣe eto kiko owo na jọ, owo ti nwọn si ri gba lọjọ na jẹ £403. 15s.).

Diẹ ti aye wa fun lati darukọ ninu awọn enia pataki-pataki bi awọn Alhadji, Lemọmu, awọn Ijoye, ati awọn obinrin ati awọn ẹgbẹ orisirisi ni Ọtta ati agbegbe ilu ti nwọn wa sibi aṣeyẹ yi ni awọn Ọlọla Alhadji Z. A. Ọpalẹyẹ, Alhadji Abudu Salami Adewunmi ti Ilaro, Alhadji Musa Lawal, Alhadji Sule Balogun ti Aiyetoro, Alfa Bello, Lemọmu Amadiyya, Alhadji L. A. Daodu Oni-tafsiri, Alhadji Ibatu, Alaga awọn Hujaj, ati awọn Igbimọ Eto kikọ Mọṣalaṣi ati ti ki kan Mọsalaṣi na.

Irohin ko to afojuba ni eyẹ ikirun akọkọ ninu Mọṣalaṣi nla yi ni ọjọ Eti ti i ṣe ọjọ kẹta oṣu yi ni odo Ijana. Ni fẹrẹ ki ilẹmọ ni nwọn ti ta aṣia yi Mọṣalaṣi Jimọh na pọ. Alhadji Seriki ni o si ko gbogbo awọn janma lọ kirun ninu Mọṣalaṣi na, pẹlu Suberu Mosuro, Balogun Ọtta, Alhadji L. A. Salakọ, Balogun Imale. Alhadji Sule Noibi ni o ke "hutuba", Alhadji L. A. Daodu ni o si ṣe adura.

Alhadji Najimu ni o ṣe wasi ni ọjọ na. Ninu ọrọ iwuri rẹ, Alhadji Najimu sọ pe ko si ohun ti o dara to ifọwọsowọpọ lati ṣe iṣẹ Ọlọrun. O si tun tẹnu mọ ọrọ ifẹ. O ni ifẹ dara pupọ larin gbogbo enia, papapa larin gpbogbo Musulumi, nitori ibiti ifẹ ba gbe wa gbogbo nkan yio ma a lọ deede nibẹ. O si tun sọ nipa Mọṣalaṣi Jimọ. O ni

Lẹhin na ni Alhaji Seriki Baṣọrun ṣe adura le Alhaji Najimu Deen lori ni aṣe gbogbo awọn Janmọh Ọtta. Mọṣalaṣi na jẹ eyiti o tobi, pẹtẹsi ni, o si dara pupọ. Lẹhin isin ọjọ na ni Bẹmbẹ ati Aligota bẹrẹ si dun ti gbogbo enia si bẹrẹ si yọ. Awọn ọmọ ile Ekọ Asarudeen pọ pupọ ni ọjọ na awọn enia si to ẹgbẹrun mẹta lọkunrin ati lobinrin ti wọn wa ṣe isin ninu Mọṣalaṣi tuntun na.

MỌMỌ BADA

LEMỌMU FẸHINTỌLA

ALHADJI ỌLỌRUN-KẸMI

LEMỌMU RAJI

ALHADJI MỌMỌDU ARẸ

ALHADJI A. AROWOṢAFẸ

* * *

Mọṣalaṣi Jimọ jẹ nkan pataki ti ilu nla ko gbọdọ ma ni, o ni ṣe pataki-julọ nibiti Musulumi ba gbe pọ si. O ni irun Jimọ si tun jẹ irun akojọpọ ki fun gbogbo, eniti o ba nwa iyọnu ati ibukun Ọlọrun. Ni ipari ọrọ rẹ, Alhadji Najimu ka iwe owo ti awọn ti ri gba, gbogbo owo na si jẹ (£9,860).

Lẹhin ti Alhadji Najimu ti pari ọrọ rẹ ni gbogbo enia ba dupẹ lọwọ rẹ fun eto owo na ti o ṣe daradara. Lẹhinna ni nwọn da awọn marun lọla ninu awọn ti nwọn ba Alhadji Najimu ṣiṣẹ pọ. Ibi nwọn si ti nwe lawani oye fun wọn ni gbogbo enia nyọ, ti nwọn si nyin Ọlọrun logo. Awọn mararun ti nwọn fi lawani oye da lọla na ni aworan wọn wa loju ewe yi, awọn si ni:—Mọmọh Bada; Lemọmu Fẹhintọla; Alhadji Ọlọrun-O-Kẹmi ;Lemọmu Raji; Alhadji Mọmọdu, Arẹ; aworan alhadji Najimu ati ti Alhadji Arowo-shafẹ, Akọwe rẹ, wa loju we yi bakanna.

...ni Kuburat Ọmọtunde. Aworan oke yi ni ti igbati awọn nṣe inawo ikomojade na, ọmọ na ni o si wa lọwọ obirin to duru si arin aworan na.

WESTERN NIGERIA DEVELOPMENT CORPORATION

VACANCY FOR ROAD OVERSEERS

Applications are invited from suitably qualified candidates for appointment as Road Overseers in the Corporation.

Qualifications: Candidates should have had at least five years experience in the capacity of Road Overseer or Assistant Road Overseer in a Government Department preferably Ministry of Works and Transport or in a local Government organisation.

Duties: Successful candidates will be required to instruct, supervise and control labour and will also be required to apply the standard methods of road maintenance and construction on Corporation's Projects.

Scale of Salary: £407 x 21 — £491

Method of Application: Applications stating qualifications, age and experience with the names of three referees should be forwarded to the Secretary, Western Nigeria Development Corporation, Private Mail Bag No. 5085, Secretariat, Ibadan; to reach him not later than 28th February, 1961.

Only applications of those selected for interview will be acknowledged.

Ibadan
30th Jan 1961.

ALAPARA IBADAN

ALAPARA IBADAN

Alapara: E nlẹ o Olotu, ẹ kuiṣẹ, ọ si ku atijọ, ṣe alafia ni mo ba nyin?

Olotu: Ha! Alapara, ku abọ, ṣe alafia ni, o ku iṣẹ aje.

Alapara: Mo dupẹ ẹ ṣeun, Olotu, tani ha sọ fun nyin pe iṣẹ aje ni mo ṣe lọ si Ghana? Tabi ẹ ti ri olofofo kan to ti de ọdọ nyin to ni on ri mi nibiti mo nta ọja ni, tabi iṣẹ aje bi ti bawo ni? Alafia ni mo de ṣa.

Olotu: Bi o ti yẹ ki nki ọ ni mo ti ṣe ki ọ yẹn. Ẹnikan ko ṣe ofofo rẹ fun mi nipa bi o ti ṣe rin si ni Ghana. Ṣugbọn ẹniti o ba ri ọ nigbati o de yi ti o si mọ ọ daradara ki o to lọ yio mọ pe nkan ṣe nilu awọn Aganyin.

Alapara: Nkankan ko ṣe, Olotu, bi ẹ ba jẹ ki nfun nyin ni irohin ngo fun nyin, bi ẹ o ba si ni jẹ, ki nkuku ma a lọ. Bi mo ti de ko pẹ, aarẹ ni mo si ba de.

Olotu: Ṣe o ni ko si nkan? Ẹniti o ba ri ọ bayi mọ pe ilẹ gbe'lẹ mi ni Ghana. Ko ha kuku ni jẹ pe iṣẹ obirin na ni o kuku sọ ọ di bayi tabi aarẹ mọto ti o wọ ni? Ṣe o ti sọ pe ọkọ ofurufu ni iwọ yio ba lọ tẹlẹ?

Alapara: O ti o, eyiti mo ba lọ yatọ si ti obirin, ṣugbọn eyiti mo ba bọ yatọ si nkan ti mo ba lọ si Ghana.

Olotu: Joko, ki o sọ ọrọ fun mi dada. Tabi ki nwọn o lọ ra omi yin-yin fun ọ wa ki ọkan rẹ le balẹ ni? Nko ni owo ọti nla.

Alapara: Olotu, ẹ ri mi bayi, ẹ o tun fi omi yin-yin lọ mi. Nkan to nṣe mi ko ha yatọ kamu omi yin-yin.

Olotu: Kinni ha ṣe ti o fi ri bẹ ẹ? O lọ ṣe f'ayawọ ni Ghana ni? Tabi o lọ gba iyawo Aganyin? Ṣe o ko ba wọn lọ si oko goolu nitori ofin wọn le lọhun pupọ?

Alapara: Olotu, ọrọ pọ pupọ nipa irin-ajo mi ni Ghana, Ngo si sọ diẹ fun nyin ninu nkan ti mo ri, ngo wa fi yoku di ọsẹ to mbọ.

Olotu: O ṣeun, mo ngbọ "labari" rẹ.

Alapara: Ero ọkan mi ni pe ngo ba ọkọ ofurufu lọ, ṣugbọn lẹhin ti mo ti dagbere fun nyin tan ti mo si fi lọ awọn enia mi wo, ọkan mi si yi nipa ọkọ ofurufu ,mo ni ngo kuku ba mọto lọ. Nigbati o di ni owurọ ọlọ ti mo nlọ, mo mura tan, ni mo ba lọ si idi mọto ni gareji. Nigbati mo de ibẹ, mo ti ba awọn ero, ẹlomiran gbe ẹru diẹ dani, ẹlomiran ko gbe nkankan, bẹ sini ẹlomiran gbe ẹru nla dani. A san owo asan silẹ ni ki a to wọ mọto na, nigbati mọto na kun, awa-mọto na ni ki onikaluku o gbaradi.

Mọto ma si ni deede agogo mọkanla, lo ba si nfẹ ina lọ te-te-te. Ade Idi Iroko ni ọsan, ni a ba duro nibẹ ki awọn ọlọpa le wo ẹru wa wo. A kuro ni idi Iroko ni nkan bi agogo meji ọsan. A wa de ilu ti nwọn npe ni Gọlọ. Ni Idi Iroko, a ko firi bi awọn Ijọba ti ngmura si lati pa ina fayawọ. Nigbati a si de Gọlọ a tun ri bi awọn Ijọba ọwọ keji ti ngbiyanju si nipa ọrọ awọn oni-fayawọ. A kuro ni Gọlọ ni deede irọlẹ, a ba mu ọna Ghana pọn.

Iyoku di ọsẹ to-mbọ.

O KURO NINU ERE-IJE ?

Taji loju oorun Ki o si ṣ'ara giri!

Pẹlu ANDREWS LIVER SALT

O ko le je igbadun aiye nigbati ara ba nkun ọ, agbẹdu nro ọ, ara ndan ọ o si nkan ọ yipo ara. Ma a mu Andrews Liver Salt lojojumọ ki o si di alagbara gẹgẹbi Ero! Idan Andrews Liver Salt ti o nho yuyu yio jẹki o ni alafia ni gbogbo ọjọ. Bere fun Andrews ki o si taji loju oorun ki o s'ara giri!

ANDREWS YIO RAN Ọ LỌWỌ LATI TUN DI AKỌTUN NI ỌNA MẸTA

1. Andrews oni-hiho yuyu yio fa ọdọki rẹ ji—ile agbara ara rẹ.
2. Yio fọ inu rẹ mo jade, yio mu ara rẹ se dede nipa titu awọn orike ara rẹ ji dada.
3. Yio jẹki inu rẹ ni adun, yio si mu oorun buruku ẹnu rẹ kuro.

NISISIYI
O le ri Andrews ra ni ọpọkuyọku, nimu lẹkan, awọn idi keekeke .... tabi awọn agolo ti a di mọ dada.

LARỌ, LỌSAN TABI LALẸ . . MU

ANDREWS LIVER SALT

FUN FIFỌ INU . . . . FUN OKUN ARA

Mo kan saara si awọn ọjọgbọn

Lati ọwọ Adio, Ketu

MO DUPẸ pupọ lọwọ Olotu iwe Irohin Yoruba fun aye ti o gba mi lati sọ ifẹ inu mi sinu iwe oloyinmọmọ na. Ohun ti o mu-mi kọwe si nyin nipe ko pe ti mo ṣeṣe si ka iwe 'Irohin Yoruba." Ṣugbọn lati igbati mo ti nka iwe na, mo nri ọgbọn ati lakaye lo ninu rẹ pupọ.

Mo fẹ fi iwe yi kan saara si awọn ọjọgbọn ti nwọn nkọ ọrọ ari-kẹkọ sinu iwe na. Awọn bi Ọmọ-Ọba Akibu Alarape ti Ibadan, Ọgbẹni "Akede Ọna Igbala." Alufa J. J. Akande, ati Alhaji Abudubaki Mohammed ti Iwo "Ile Odiderẹ." "Iwo Modu-Ọba. Mo gbadun gbogbo wọn pupọ. gbogbo ọrọ wọn lo nwọ mi leti. Nigbakugba ti mo ba si nka ọrọ awọn ọjọngbọn wonyi, inu mi ma ntuka bi mba tilẹ nro nkan miran ti o ba ga ju ẹmi mi lọ tẹlẹ ri.

ỌMỌ ỌBA ALARAPA

Ninu iwe irohin oloyinmọmọ na ni mo ti ri ka ti ẹnikan nda moran pe o dara ki Ọmọ-Ọba Alarape o pa gbogbo itan "Ori Lo Mọṣe Aṣela Ẹni" pọ ki o ṣe ni iwe odindi fun anfani awọn ti koi ti i ma ka iwe "Irohin Yoruba" nisisiyi. Mo ri si imọran ti awọn ti o kọwe si Olotu nipa itan yi gba. Inu mi yio si dun bi Ọmọ-Ọba Alarape ba le gbiyanju lati ṣe iwe na fun anfani gbogbo awọn ti nka ede Yoruba.

Bẹẹna ni ti Ọgbẹni "Akede Ọna Igbala". Gbogbo nkan ti o nkọ nipa pe ki a ronupiwada ki a si maa ṣe ti Ọlọrun lo yẹ mi yeke. Gbogbo rẹ ni mo si ti ka yipo-yipo. Ohun kan ti o ya ni lẹnu nipa iwe "Irohin Yoruba" na ni pe gbogbo ọrọ inu rẹ ki i su enia lati ma a ka nigbagbogbo. Ko si si ohun ti o faa bii pe awọn ti nkọ iwe sinu rẹ jẹ awọn ọjọgbọn, yala ni Musulumi ni, tabi Onigbagbọ ni.

Awọn opitan paapa nfẹ ki a yin awọn. Gbogbo itan ti a ko mọ nipa awọn ilu ti mbẹ ni Ipinlẹ Iwọ Orun ni a nri itan wọn ka ninu iwe "Irohin Yoruba". Eyi jẹ nkan daradara. Mo gba fun gbogbo wọn. Ọlọrun ko ni jẹ ki o rẹ wọn. Olotu, ọwọ ẹnyin na yio roke. Ọkọ ọba ko ni ṣa nyin lẹsẹ o. "Alapara Ibadan" nkọ? Ṣe alafia lo wa pẹlu koko-taba rẹ!

Lọya Akinyẹde di Balogun Ode - Ekiti

ODE-EKITI.

IROHIN ko to afojuba ni eto ati aṣeyẹ Oye Balogun Ode-Ekiti ti Ọba Alaiyeluwa Olode-Ekiti fi Lọya B. A, Akinyẹde jẹ lẹnulọloyi. Ẹsẹ awọn Ọba, Oloye, oṣelu ati awọn enia pataki-pataki miran ni Ipinlẹ Iwọ-Orun ati l'Eko ni o pe ṣoṣọ si ibi aṣeyẹ na.

Lọya Akinyẹde di ẹni ogoji ọdun.

Ẹ ma a polowo ọja nyin sinu iwe "Irohin Yoruba"

Ilu Aigbọdọjiyan

(Lati oju ewe kẹfa)

nko imi ọmọ onilu nileyi, ko o bẹrẹ ko o. Iya mi ko sọ mi ni mo-ji-mo-ṣu, Ajapa ni iya sọ mi."

Bayi ni ọrọ imi yi ba di ariyanjiyan larin Baale na ati Ajapa, ti nwọn si nti i si ara wọn pe, "iwọ lo ṣu, emi kọ ni mo ṣu, iwọ ni o ṣu imi na." Ṣugbọn nigbati nwọn ti mọ tẹlẹ wipe ẹnikẹni ninu awọn ara ilu na ki i ṣu, ki i yagbẹ tẹlẹri, Ajapa ni nwọn da ẹbi pe on ni o ṣu imi na, nwọn si sọ pe ki Abọrẹ oriṣa ilu na lọ pa a bọ Oriṣa.

IDAJI ỌNA

Nigbati nwọn fa Ajapa le Abọrẹ na lọwọ tan lati lọ pa a bọ oriṣa, Abọrẹ na sọ fun Ajapa pe ki o rin niṣo nibiti on gbe nlọ pa a bọ oriṣa, ṣugbọn Ajapa sọ fun un pe on ko le rin, afi bi o ba le gbe on ru lọ sibẹ. Abọrẹ na si gbe Ajapa ru, o fa ada ti yio fi bẹ ẹ lori dani ni ọwọ ọtun, o si nlọ.

•Nigbati nwọn de idaji ọna, nwọn kan odo nla kan ti o wa ni idaji ọna si igbo oriṣa na, bi Abọrẹ na si ti fi ẹsẹ bọ omi na lati wọ ọ goke, ni Ajapa ba lọgun foo lojiji pe. "Iboo sioo! ẹja bu mi lẹsẹ jẹ o!!

Nigbati Abọrẹ gbọ igbe abosi ti Ajapa ke yi ati irọ ti o tun pa pe "ẹja bu on lẹsẹ jẹ," inu bi abọrẹ na pupọ, ko si ronu jinlẹ ki o to ja Ajapa ni koro lojiji bayi pe: "Ha! Ajapa irọ ni o kuku roju pa to bayi? o ma le dibọn pupọ o emi ti mo gbe ọ ru ti ẹsẹ mi mejeji si tun wa ninu omi, ẹja koi ti i bu mi lẹsẹ jẹ. Bawo ni ẹja ti ṣe rin ki o to de ibi ẹsẹ rẹ? Iwọ opurọ buruku yi!"

AJAPA PA ABỌRẸ

Lẹsẹkẹsẹ ti Ajapa ti gbọ bayi, ni o ba fo bọ silẹ lati ori Abọrẹ na, o si na ika ẹsun si i loju pe, "o pari wayi, Abọrẹ ki jiyan o kọkọ gba ada-oriṣa lọwọ Abọrẹ na, o si wọ ọ goke odo lọ si idi oriṣa na, o bẹ ẹ lori sibẹ, o fi bọ oriṣa wọn na, o si pada lọ si ile rẹ. Bayi ni ofin Aigbọdọjiyan ti ṣe parẹ ni ilu ẸRIJIYAN na lati igbana lọ.

Ẹkọ ti a ri kọ ninu itan yi ni pe, ofin ti o ba ṣoro lati pamọ fun ẹnikẹni, ko yẹ ki a ṣe ofin na. Ohunkohun ti a ba si ṣe ni ofin, ẹnikẹni gbọdọ fi ọkan ran ofin na lati pa a mọ nigbagbogbo. O si jẹ iwa ọgbọn pupọ lati ma a ronu jinlẹ ki a to fesi si ọrọ tabi ibere ọta ẹni, ki a ma ba a lugbadi rẹ OHUNGBOGBO NFẸ IRONU-JINLẸ.

Balogun Eko jalaisi

ALHAJI Oloye Amodu Ayinla Alli-Balogun Eko jalaisi ni alẹ ọjọ Ọjọbọ ti iṣe ọjọ kẹrindinlogbọn oṣu ti o kọja yi, ni ile rẹ, 29 Princess Street l'Eko, nigbati o di ẹni ọdun marundinlogbọn ti o si ti ṣe aisan fun ọjọ diẹ.

Ẹsẹ awọn Alhaji, Lemọmu, Alfa ati gbajumọ ni o pe ṣoṣọ si Itẹ oku Oke Suna nibiti nwọn gbe oku rẹ si, ni ọjọ keji ti o ti ku Lemọmu-Agba Liadi Ibrahim ni o kirun si i lara. Awọn ti o wa si ibi isinku na le ni ẹgbaa (2,000) enia.

Lemọmu-Agba sọ ọrọ apọnle nipa ologbe na bi o ti ṣe jẹ olufọkansin, ọlọyaya, alawada, enia tutu, onilakaye ati oninure, si nigba aiye rẹ. Awọn ọmọ oku na si na owo pupọ ni ibi aṣeyẹ isinku ologbe na. Ọmọ mẹwa ni o fi si aiye lọ.

Ọmọle ṣe ase ajọyọ ọdun

AKIM MANSO Ghana

NI ọjọ Aiku ti iṣe ọjọ kẹdọgbọn oṣu ti o kọja yi ni Ọgbẹni Adedoyin Ọmọle se ase ajọyọ ọdun fun awọn ọrẹ rẹ ati awọn ojulumọ ti o wa ni Akim-Mano Ghana.

O si fi jijẹ ati mimu tẹ awọn ti o pe wa si ibi ase na lọrun, awọn onilu ṣẹkẹrẹ ati aro lati Naijiria si fi gọngọ ilu wọn dabira l'ọjọ na.

Aṣ'eyi ṣ'amọdun o.

A W Ẹ

(Lati oju ewe karun)

O ṣeni lanu lati ri pe ọpọlọpọ ti nwọn ni awọn ngba Awe, dabi ẹniti o ntan ara rẹ jẹ. Gẹgẹbi Alhaji Mohamed ti Iwo ti wi sinu iwe "Irohin Yoruba" ti ọsẹ ti o kọja, ogunlọgọ lo ti ro pe bi awọn ba ti gba Awẹ fun oṣu kan yi, gbogbo ẹsẹ ti awọn ti ṣẹ fun oṣu mọkanla yio parẹ, nitori, ni ẹnu wọn, "oṣu pa-ẹṣẹ-rẹ pa-ẹṣẹ-rẹ" ni oṣu "Ramulan." Ẹyi ki i ṣe bẹ.

Gbogbo awọn eni lailai ti ngba Awẹ ki i gba nitori a ti yọ ẹsẹ oṣu mọkanla. Awẹ gbigba jẹ ọranyan gẹgẹbi awọn Musulumi ti ni igbagbọ si, ṣugbọn o yẹ ki awọn ti nwọn jẹ olori ijọ Musulumi o ma a tẹ mọ awọn janma wọn leti firifiri pe nkan ti mbẹ ninu Awẹ gbigba ju ki a ma jẹun tabi ki a ma mumi lọ.

Bi enia ba le se ara rẹ ro ninu iṣẹ buburu, ninu iṣọkuṣọ, irin-kurin, ijẹkujẹ, iwo-kuwo, fun ọgbọn ọjọ, eeṣe ti oluwarẹ ko nile ṣiwọ kuro ninu gbogbo iwa ibi wọnyi fun gbogbo oṣu mọkanla yoku?

Awẹ je nkan pataki fun gbogbo Musulumi, gbogbo fere ti o si wa ninu oṣu na ni ki Oluwa ko se fun wa,

Ki Oluwa jọwọ ninu anu Rẹ, ki o mu idẹra wa fun gbogbo wa, ki Ominira ti a gba yi o jẹ ti anfani, ki ilu wa roju, ki ojo anfani, ojo idẹra, ojo alafia o ma a rọ si ilẹ wa na, ki a ma rogun, ki a ma ri iyan, ki a ma ri ọda owo.

Mo ki gbogbo Musulumi nwọn ku ipamọ awẹ, Oluwa jẹ ki ẹmi wọn o gba a ja!

Nikehin wayi

abẹ infarungbọn to mu julọ

Obe Alafẹfẹ NACET Ọlọni

Trade enquiries to: R. E. HARDING & CO. LTD · LAGOS · ABA · KANO

Bi Ọpẹẹrẹ ti ṣe di ọga Awoko ninu orin-kikọ

MO dupe lọwọ Olotu ti o gba mi laye lati fi itan kekere yi derinpa awọn onkawe "Irohin Yoruba" kakiri gbogbo agbaiye. Itan na si koni-ni a fi niowo ti a si fi nri lẹkọ pe ọgbọn ati suru igbega laiye. Itan na lọ bayi:-

(Lati ọwọ Samson Winlade, Abidjan, Cote D'Iwoire)

Ni igba lailai, ti awọn ẹiyẹ mba ara wọn ṣere-aṣedenu, ti awọn ọmọ ẹranko mba ara wọn ṣe ọrẹ imulẹ, ti awọn ọmọ enia na si mba ara wọn ṣe ade-hun, ti nwọn ki i yẹ ẹ; awọn ẹiyẹ oko meji kan, awoko ati ọpẹẹrẹ, ti nwọn jẹ gbajumọ akọrin ninu igbo, mba ara wọn ṣe ọrẹ kori-kosun kan, nwọn jijọ njẹ, nwọn ngmu, nwọn si jijọ nkọ orin wọn papọ laisi ija tabi ita.

TANI AGBA ?

Gbogbo bi nwọn ti jijọ nkọ orin yi papọ ni awoko nfi ọkan ro o bi on yio ti ṣe le jẹ ọga fun ọpẹẹrẹ ninu iṣẹ orin ti nwọn jijọ nfi ọjojumọ kọ na nitoripe awoko yi ko fẹ ki ẹnikẹni ro wipe ẹnikan tun mọ orin kikọ ju on lọ.

Nigbati o di ọjọ kan, o damọran si ọpẹẹrẹ pe, gẹgẹbi awọn ti nṣe ọrẹ pọ lati ọdun-mọdun yi wa, o yẹ ki awọn mọ agba larin awọn mejeji, ṣugbọn ọpẹẹrẹ sọ fun un pe, bawo ni awọn ti ṣe le mọ agba larin ara awọn nigbati awọn ko tun ni iya laiye mọ ? Ṣugbọn Awoko sọ fun ọpẹẹrẹ pe, ọgbọn kan wa ti awọn le da si i.

NWỌN DIJE

Lẹhin ọjọ kẹta ti nwọn ti sọ ọrọ yi, Awoko tun tọ Ọpẹẹrẹ lọ, o ni ọgbọn ti awọn le da lati fi mọ agba larin awọn ni pe, ki awọn jijọ dije fun orin-kikọ, eti odo ti o nṣan ni o si yẹ ki awọn lọ kọ orin na loju gbogbo awọn ẹiyẹ oko ati awọn ẹranko igbo, ẹniti o ba si kọ orin dara ju ẹnikeji lọ ni yio jẹ ọga fun ẹnikeji.

Ati pe, gbogbo ohunkohun ti ẹniti o ba kuna ninu orin kikọ na ba ni, yio di ti ẹniti o ṣẹgun rẹ ninu orin-kikọ na.

Nigbati Awoko tun gbọ ileri ti ẹiyẹ ọpẹẹrẹ ṣe yi, inu bi i pupọ, o ni on ro wipe ẹiyẹ ọpẹẹrẹ nṣiwere ni ki o to ma a ba on ṣe ileri fun orin-kikọ, nitori pe, o mọ tẹlẹtẹlẹ gbangba wipe, ko si ẹiyẹ kan ninu igbo ti o le ba on dije fun orin-kikọ, bi on ba kọ igba lalẹ, on a tun tun kọ igba mi owurọ. O sọ fun ọpẹẹrẹ wipe on tilẹ ro wipe nigbati Ọlọrun ṣetan lati dojuti i ni o fi jẹki o ma a ṣe ileri lati ba on dije orin-kikọ.

Laifa ọrọ gun lọ titi mọ, nwọn fi ọjọ idije orin-kikọ na si ọjọ mẹjọ, nwọn si ranṣẹ si gbogbo awọn ẹiyẹ oko ẹlẹgbẹ wọn, ati gbogbo awọn ẹranko igbẹ ti iṣe apa keji wọn, ki nwọn le wa si ibi idije na ki nwọn si jẹri si i.

Nigbati ọjọ mẹjọ na pe, ti ẹiyẹ ọpẹẹrẹ reti awoko titi ti ko ri i, ni o ba sọ pe ki on lọ wo o nile boya ko ranti ọjọ idije na mọ ni, ṣugbọn nigbati o de ile Awoko, ko ba nile, ọmọ rẹ ni o ba, o si bere lọwọ ọmọ Awoko na pe, nibo ni ọrẹ on, baba rẹ lọ ? Kawikafọ, ni ọmọ Awoko ba ti aroye bọnu, o si bẹrẹsi sọ bayi pe:-

O lọ oko
O lọ oko
O lọ oko
O lọ odo
O lọ odo
O lọ odo
to o, to o, to o,
ta a, ta a, ta a,
taara, taara, taara.

AIYA ỌPẸẸRẸ

Nigbati ọpẹẹrẹ gbọ bi ọmọ Awoko yi ti ṣe da aroye silẹ, aiya rẹ ja pa, o si fidi jalẹ jakan ! o bẹrẹsi ronu pe, ọtọkitọki on ko ba awoko paapa nile ni ọmọ rẹ kọrin to bayi, njẹ yio rọrun fun on bayi lati ba baba rẹ awoko dije ki on si ṣẹgun rẹ bayi ?

Ko pẹ pupọ lẹhin ti ọmọ Awoko ti bẹrẹsi kọ orin yi ni baba rẹ gan an ba wọle de ba ọpẹẹrẹ lọdọ ọmọ rẹ, awọn mejeji si jijọ mura, nwọn lọ si etido ibiti nwọn ti fẹ dije na.

Nigbati nwọn yio fi de ibẹ, ẹsẹ gbogbo awọn ẹranko ati ẹiyẹ ti pe sibẹ. Awọn ẹiyẹ bi Igun, Akala, Ogbigbi, Oyo, atioro, owiwi, aṣa, idi ati bẹ ẹ bẹ ẹ lọ ti to si gbogbo ori awọn igi ti o wa ni etido na lati woran.

Awọn ẹranko bi erin, kiniun, ẹkun, ikoriko, ekulu, igala ati ẹfọn duro si etido na, okete paapa ti ki i jade ọsan wa sibẹ pẹlu, ẹiyẹ adan si fi ọwọ rọ igi nitosi ibiti okete duro si. Ṣugbọn siwaju ki gbogbo wọn to de si olufa ti nwọn npe ni ojola ti kajọ si ori iti kan ni ẹba ibẹ.

Bi awọn ẹiyẹ adije mejeji yi, awoko ati ọpẹẹrẹ, ti fo de etido, ti nwọn si ri i pe ẹsẹ gbogbo awọn ero iworan ti pe sibẹ, ni nwọn ba ba le ori itakun kan ti o gun titi lọ si isalẹ odo na, nwọn si duro si ori itakun na nibiti o gbe pirọndẹdẹ silẹ fẹrẹ kan omi.

Awoko ni o kọkọ bẹrẹsi kọrin tibinu-tibinu ati gbogbo agbara rẹ bayi pe :

To o, to o, to o,
Ta a, ta a, ta a
Taara, taara, taara
Hio, hio, hio.
Tioro, tioro, tioro,
Hẹ ẹ, hẹ ẹ, hẹ ẹ.

Ẹiyẹ awoko ko tilẹ fi ara balẹ lati gbọ orin ti ọpẹẹrẹ nkọ rara ra, o ṣa nkọ orin lọ ṣa a ni, gbogbo awọn ẹiyẹ ati ẹranko si nwo o ṣun un ni aworẹrin.'

ỌPẸẸRẸ BẸRẸ TIRẸ

Nigbati ọpẹẹrẹ bẹrẹ orin tirẹ, o bẹrẹ pẹlu ọgbọn ati lakaye, lati mọ iru ọrọ ti on yio ma a fi kọ orin, ti yio si ya gbogbo awọn ti o duro lati woran si, o nkọrin bayi pe :-

Ẹja-ẹṣin pọ lodo yi,
Ẹṣin kan re e,
Ọkan si tun niyi,
Ẹja-ẹṣin pọ lodo yi,
Ẹṣin kan re e,
Ọkan si tun niyi.

Bi ọpẹẹrẹ ba ti kọ orin kan ,a si yan lọ siwaju ati sẹhin awọn ẹiyẹ ati ẹranko ti o nduro woran, a si sinmi diẹ lati fun wọn laye ki nwọn bojuwo inu omi ki nwọn si ri awọn ẹja-ẹṣin ti o nkọrin nipa wọn, lẹhin igba diẹ a tun bẹrẹsi kọrin kanna bayi pe :—

Ẹja-Ẹṣin pọ lodo yi
Ẹṣin kan re e,
Ọkan si tun niyi.

AWOKO PỌ ẸJA

Bayi ni ọpẹẹrẹ ati awoko fi kọ orin titi ti ilẹ ọjọ na fi ṣu, ko si si iru orin ti awoko ko kọ tan ni ọjọ.na, o kọrin titi, o fi powe, o si tun fi pitan, ṣugbọn bi orin na ti pọ to yi, kosi eyiti o ye gbogbo awọn ẹ i y ẹ ati ẹranko ti o wa ni ẹ b a odo na lati woran ati lati jẹri si ohun ti nwọn nṣe ṣugbọn nwọn ri gbogbo awọn ẹja-ẹṣin ti ọpẹẹrẹ nfi orin ṣe apejuwe wọn ninu odo.

Nigbati awoko kọrin bayi titi ,latiẹ, laimu ati laidatọmi tịti ti ilẹ fi ṣu ni ọnaọfun rẹ ba bẹjẹ. Sibẹsibẹ, na, ko sinmi orin-kikọ, nigbati o ṣe ni o ba bẹrẹsi pọ ẹjẹ jade lẹnu, ko pẹ lẹhin eyini ooyi ba gbe e, o si takiti rebọ sinu odo, odo si gbe e lọ patapata.

Bayi ni ẹiyẹ awoko ti ṣe fi owu-jijẹ, kẹni-ma-ni ati ilara pa ara rẹ, ẹiyẹ ọpẹẹrẹ si ko gbogbo ogun rẹ lẹhin rẹ.

Ẹ ma a ka Iwe IROHIN YORUBA nigbagbogbo fun irohin aladun

KO SI ẸNITI O BỌ LỌWỌ

OTUTU IBA

DỌKITA SỌ WIPE

Nigbati ọmọ rẹ ba ni otutu-iba ti o ngbọn-riri, tabi ẹfori tabi ẹhin didun ati irora t'apa-t'itan, tabi ọgbẹ ọna-ọfun, jẹki o mu koro "ASPRO" kan, otutu iba rẹ yio lọ, ASPRO ko lewu rara tabi ipalara fun ọkan. ASPRO ni egbogi na gan an

Da OTUTU IBA rẹ duro
Jẹ ki o gbe koro
"ASPRO" mi
ARA RẸ YIO SI TUN YA-GAGA

ITAN OŞUPA (5)

(Lati ọwọ S. L. Ogunniran Ibadan)

NIGBATI awọn ẹranko ri iru abuku ti nwọn fi kan Kiniun yi, onikaluku palọlọ nwọn ko si le da iru aba bayi mọ. Şugbọn gẹgẹ bi ẹnyin na ti mọ pe, alagidi ni Ẹkun işe, o ba wọn damọran pe ki nwọn lodi si ohun ti Kiniun sọ fun wọn nitoripe Afin rẹ ko dara to ibi ti on ti ma ngba afẹfẹ; o ni ki ba dara bi awọn ẹranko ba le jẹ ki alejo na de si ile on nitoripe ile on dara pupọ, ati pe awọn ọmọ on lẹwa gidigidi. Ẹkun ni bi awọn ẹranko ba le gba iru imọran atata yi, ko ni şai jẹ iyi ati ogo nlanla fun igbimọ awọn ẹranko.

Nigbati ẹkun pari ọrọ rẹ ogboju kan ninu awọn ẹranko dide, o si sọ fun Ẹkun pe ki o joko, o ni nitoripe abatẹnikeji—jẹ-tun-ti-ara-rẹ-şe ni ẹkun işe. O ni niwọn igbati ẹkun paapa ti tako kiniun ti o mu iru imọran bẹ ẹ wa, ko tun yẹ ki on paapa tun fẹ ki nwọn şe ohun kanna fun on. Ẹranko na sọ pe, bi enia yio tilẹ fi ara ile han iru alejo pataki bẹ ẹ, iru awọn ọmọ ẹkun ti ekanna wọn ri şobọlọ-şọgbọlọ ... ha yẹ bi? Inu bi ẹkun nigbati o gbọ iru ọrọ abuku bẹ ẹ şugbọn o pa ọrọ na mọra, o si fi gbigbọ şe alaigbọ ki nwọn ma a ba sọ pe o da agbo ru.

KỌLỌKỌLỌ SỌRỌ

Nigbati nwọn ro ọran yi titi, nwọn ko mọ eyi ti nwọn yio şe, şugbọn kọlọkọlọ ti o jẹ ọlọgbọn ẹranko dide lati ba wọn sọrọ gẹgẹ bi ọgbọn tirẹ ti to. Kọlọkọlọ ni, on da a ni imọran pe, ki awọn ẹranko pese aye silẹ ni ibikan ti o tẹju pẹrẹsẹ ti ki yio jẹ ibugbe ẹnikẹni ninu awọn ẹranko Kọlọkọlọ ni iru ibi pẹrẹsẹ ti a nwi yi ni lati jẹ ibiti a şe ni ọşọ pẹlu ohun meremere ki o ba le jẹ iyi ati ogo fun awọn ẹranko.

Nigbati kọlọkọlọ pari ọrọ rẹ gbogbo wọn gba lati şe bẹ ẹ nwọn si lọ si ọdọ Oluigbo ti işe alakoso igbo lati gba aşẹ lọwọ rẹ, nigbati nwọn de ọdọ Oluigbo, nwọn sọ ohun ti nwọn nfẹ fun un o si fun wọn ni aşẹ lati lo ibikibi ti nwọn ba fẹ ninu igbo na. Nwọn lọ, nwọn si şe eto na gẹgẹ bi nwọn ti fẹ. Lẹhin eyi, gbogbo nwọn njo, nwọn nyọ, nwọn si nşe ariya nitori ọran yi.

A! ifẹ ni agbara nitotọ, ko si ẹda ti o le şẹgun agbara rẹ nitori ẹlẹda ko fi işubu ifẹ le ẹda kan lọwọ bẹ ẹ ni ki yio si alagbara ti yio le da a ni ijakadi lẹhin ọla. Ẹ wo ifẹ nlanla ti o so ọta aiyeraiye meji pọ di ọkan şoşo. Ẹ wo ifẹ aişẹtan ti o mu iwa awọn ọmọ enia ati ti ẹranko şe ọkan. Ifẹ iyanu, ifẹ aişẹtan a ni ifẹ otitọ ti o gbe okete jade ninu iho rẹ, ti o mu ki ejo di ẹniti o nşe wọlẹwọde pẹlu ọmọ enia, ti o si ngmu Kiniun ba rubu-rubu niwaju ọmọ adarihunrun.

AGBARA IFẸ

Nibo ni agbara rẹ wa, iwọ ifẹ? Ọna wo ni ẹda ha le gba bọ kuro lọwọ itisihin-tisọhun rẹ? Iwọ ha jẹ ẹni airi bi? Tabi bi a ti bi wa ni a bi ọ? Enia ha le pe ọ ki ni gbolohun kan? A! Iwọ ifẹ alagbara nla, ibugbe ẹniti ẹnikan ko mọ, dakun da mi lohun ohun ti mo fẹ ba ọ sọ: Kini igbokegbodo ọmọ enia lati ni ọkan iduro şinşin jasi nigbati o jẹ pe agbara mbẹ lọwọ rẹ, iwọ ifẹ, lati yi ọlọkan diduro şinşin pada si bi iwọ ti nfẹ?

Kini anfani ti ẹda nri ninu rẹ, iwọ ifẹ, nigbati o jẹ pe iwọ a ma a gbe ẹda kọlu ọna iparun? Njẹ kini iwọ wa işe ni ibugbe awọn ọmọ enia nigbati o jẹ pe ẹnikẹni ninu wọn ko ranşẹ si ọ. Njẹ iru iya wo ni o fẹ fi jẹ awọn ẹda nigbati o ngmu ki nwọn ru ofin Ọlọrun ọba ti o da wọn?

Iwọ ha jẹ ẹni egun lati ọdọ Olodumare bi? Tabi ẹlẹda ni o ran ọ wa lati wa şe ọmọ araiye ni'bi? Nitotọ, iwọ a ma a lo agbara rẹ lati mu ki ọta meji di ọrẹ, iwọ a si ma a mu ayọ ba agba nla, şugbọn npa iwa alumọkọrọyi rẹ, iwọ a ma a tu agbo nla ka.

Njẹ kini anfani ti o wa ninu ifẹ obinrin, ti a gbe silẹ ni ireti ati funni ni ayọ ni igba ibanujẹ, lati fun adun sinu ikoro ati lati bani gbe ninu ile pẹlu ayọ nla şugbọn ti o jẹ iku ati majele fun ni ni ọna gbogbo? Bi enia gbọn ju agbọn ti o si mọran ju ỌPẸLẸ tabi ki Oluwarẹ ni oogun ju Arọni lọ, ko sọ pe ki oluwarẹ bọ lọwọ igbekun obinrin. Ko si ẹniti o le bọ ajaga obinrin kuro ni ọrun, afi Ọlọrun Ọba ni o le gbani lọwọ obinrin.

ỌJỌ IBẸWO

Nigbati ọjọ ibẹwo na pe, awọn ẹranko yan ẹni meji lati lọ pade Oşupa ni ibode igbo na. Awọn ẹranko mejeji yi ni Ọgbẹni Ẹşin ati Ọgbẹni Kẹtẹkẹtẹ. Ohun ti o fa a ti nwọn fi yan awọn meji na ni pe, nwọn jẹ ẹranko oniwa tutu ati afẹhin rẹru eyiti wọn ro pe yio wulo fun alejo wọn nipa fifi ẹhin wọn ru alejo na wa si ibi apejọ yi.

Nigbati Oşupa paapa bọ si ode lati ile rẹ ni ọjọ ti a nwi yi, gọngọ sọ. Oşupa jade ninu ẹwa ati ọlanla rẹ ti Ọlọrun Ọba fi fun un awọn ẹda alaaye si mọ pe enia pataki kan nrin lori ilẹ. Awọn eweko palọlọ, awọn igi igbo gbogbo si nyin Ọlọrun Ọba-Oorun pa oju ina rẹ de, o si salọ sinu iyẹwu rẹ lati pa ara da o si gbe imọlẹ ti o tu ni lara jade lati fi şe ẹyẹ fun Oşupa ti o nlọ si ibugbe awọn ẹranko.

Nigbati asiko idide Oşupa ku iwọn işẹju marun ni awọn ẹranko meji ti nwọn ya... Oşupa wa ti lọ si ẹnu ... igbo na ki o si to to işẹju mẹwa lẹhin eyi nwọn ti fi ẹhin wọn gbe Oşupa de si apejọ awọn ẹranko.

Ki Oşupa to de sibi apejọ awọn ẹranko ni Alaiyeluwa Afitogba'ju Keji, Kiniun ọba ẹrako ti gunwa si ori itẹ rẹ. Balogun rẹ, ẹni ọwọ Ajanaku ni o joko si apa ọtun, ọlọla-julọ Ogidan, ẹkun ọkọ ẹranko ni o si duro ni ipo kẹta si ọba. Nigbati Oşupa yọ ni ọkankan, awọn akigbe bẹrẹ si ki kiniun ọba ẹranko bayi:

ORIKI KINIUN

'Kabiyesi: Alaiyeluwa Afitogbaju Keji,
Kabiyesi: Alaiyeluwa kiniun ọba ẹranko.
Laisi rẹ ko si ewurẹ, laisi rẹ ko si agutan,
Laisi rẹ ko si ohun ti ijẹ ẹranko.
Iwọ ni ẹniti alabuku nbuku
Iwọ ni ẹniti alabukun nbukun.
Ọba oloju pipọn to fi gbogbo oju hurun bi ẹbọra,
Egunlẹgi a şe buburu şe rere,
Ika enia ti'şe gbogbo mẹkunnu l'alejo eekanna
Olori buruku ọba ab'ekanna şọbọlọşọbọlọ.
Tani ko merin ti ko gbohun erin?
Tani ko mọsa ti ko jiyọ lọbẹ?
Tani ko mọ kiniun olori-buruku ọba?
Ti o nfi gbogbo ẹranko şe'hun ọdẹ.
A! Iku sare tete wa ki o wa pa alakọri,
Arun gbesẹ nilẹ ki o wa kọlu ijangbọn
Ki o ri alagbara ọba ti o ju gbogbo ọba lọ.
Enia ti ko ba m'abuku ti ko ba kọ ẹtẹ ki o wa,
Ki o sare wa wo ajimaronu ọba.

(Wo oju ewe kẹrinla)

Erukeru yowu ko le je

PALM LINE TI WA FUN IŞẸ NA

Yala a o fẹ ko awọn ẹru ọja wa'le lati Ilu Oyinbo ni tabi lati lo sibẹ ni, yala a awọn ẹru rẹ na gborin ni tabi kere ni nibiti o ti ngna ọja tẹlẹ ri ni tabi nibomiran ti o şe ajeji ni sa gbẹkẹle Palm Line. Awọn ọkọ titun, awọn oşişẹ inu ọkọ ti o dara fun işẹ ti nwọn si ti ni oye nipa işowo Iwọ-Orun Afrika wa fun işẹ rẹ ni Palm Line.

Işẹ wa ni lati ma a ko gbogbo ẹru nyin

Ko o wa fun

PALM LINE

Oku ọjọ kọkanla pada wa pin ogun fun awọn ọmọ rẹ

ABA.

BABA Onişegun kan, Nwogu Nwako, jalaisi ninu ile rẹ ni abule Amato Ngwa lẹba ilu Aba. Ni ọjọ Aje ti işe ọjọ kẹtalelogun oşu ti o koja yi (23-1-61), nwọn si sin oku rẹ. Nigbati o di ọjọ kọkanla ti nwọn ti sin oku rẹ, ni gbogbo awọn ẹbi, ọmọ ati aya rẹ ba parọjọ sinu iyara kan ninu ile rẹ lati şe ipade lori eto aşepari ẹtutu isinku rẹ.

Bi nwọn ti nsọ ọrọ na lọwọ ni Baba-Onişegun yi ba yọ si arin wọn ni awọ enia abara-gidi gẹgẹbi o ti wa tẹlẹ nigbati o wa laaye nile aiye. Bi o ti yọ si wọn ni kẹkẹ ba pa ohun mọ awoko wọn lẹnu.

Ẹnikẹni ko tilẹ le mi pinkin, nwọn ko si le sọrọ depo ti nwọn yio le padida lori ibujoko wọn. Awọn ti nwọn fẹ salọ nitori ibẹru nla yi ti gan mọ ori ibujoko wọn.

EGBOGI KAN

Lẹhin igba diẹ ti gbogbo rẹ ti palọlọ ni Baba Onişegun yi ba bẹrẹsi sọrọ, gbogbo enia si tẹtilẹlẹ lati gbọ ọrọ rẹ. Ohun ti o kọkọ şe ni pe, o fun ọmọ rẹ ọkunrin kan ti o njẹ Emmanuel ọmọ ọdun mẹrinla, ti o nkọ ẹkọ ni Ile Ẹkọ-giga "Ikot Ekpene Missionary Secondary School" ni egbogi kan ti o le wo arun-karun san.

Lẹhin eyi ni Işiku na wa sọ ọrọ iyanu kan, o tọka si aye ibikan bayi pe ki nwọn lọ hu ilẹ ibẹ wo, o ni nwọn yio si ba apoti owo kan ti on ti fi pamọ sinu ilẹ nibẹ, o ni ki nwọn pin owo na gẹgẹbi on ti şe apejuwe larin gbogbo awọn enia on.

Lẹhin ti o ti ba gbogbo awọn enia rẹ sọrọ lorişirişi, ti o si duro ti nwọn fun bi idaji wakati kan tan, ni o ba sọ fun awọn enia rẹ pe on yio tun wa bẹ wọn wo nigbamiran, o si parẹ mọ wọn loju lẹsẹkẹsẹ.

Nigbati Işiku (Akuda-aya) yi lọ kuro larin wọn tan, ni awọn ọmọlẹbi na ba yara lọ hu ilẹ ibiti o sọ wipe apoti-owo na wa wo, nwọn si ba ẹgbẹrindilogun pọnun (£3,200) nibẹ.

Ọşundiya şe igbeyawo

OSI-ILỌRIN.

OGUNLỌGỌ enia lo pe sẹ sibi igbeyawo Ọgbẹni S. F. Ọşundina ati aya rẹ Iyaafin Ọşundina ni ọjọ Ọjọbọ ti işe ọjọ kọkandinlogbọn oşu kejila ọdun ti o koja yi. Alufa Ọlọmọjọbi ni o şe isin igbeyawo na. Irohin ko to afojuba ni ti aşeyẹ igbeyawo na. Awọn ara Okelila Ọrangun şe ẹyẹ pupọ lọjọ na. Ọgbẹni Ogunmọla ati awọn alare rẹ lati Oshogbo şe ere fun ọjọ meji.

Ọlọrun a şe iyawo ni abiyamọ.

Oşupa

(Lati oju ewe kẹtala)

Ni ọjọ ti baba ọba ku ẹtẹ ni o pa a.
Asiko ti iya ọba di ero ilẹ ko şẹhin abuku.
Bẹni bi'ku ba wọle pa ọlọla
Ko ni ş'ẹhin igberaga.
Kabiyesi; babalawo ti yio şe.
Awo ironu fun ọ ti ku,
Ọmọran ti iba şe amọna rẹ ti d'ara ilẹ,
Ọlọrun ọba si ti sọ pe ọran rẹ su on
Kabiyesi alaiye, kabiyesi alọrun,
Kabiyesi alaşẹ ekeji orişa."

(KOI TI PARI)

Isin iranti ologbe Adebọna l'arinrin

ỌFFA.

AWỌN ọmọ Ọffa patakipataki lati Ghana ati ni Ọffa ati agbegbe rẹ lo pesẹ sibi aşeyẹ saara ogoji ọjọ ti awọn ọmọ ologbe Musitafa Adegbọna, şe laipẹ yi fun baba wọn. Ologbe Adegbọna na jẹ Balẹ Ile Kọlawọlu, Ile Agbe ati Ile Adekerin, Ọffa. Baba na şe ọdun mọkanlelogorun laiye.

Enu kọ irohin fun ọpọ enia ni ọjọ na. Lati owurọ ni awọn enia si ti nrọ wa sibi aşeyẹ na. Eto na bẹrẹ pẹlu adura, awọn ti nwọn si şe eto adura na ni ọna ẹsin ti Musulumi ni Alfa Bakare Ramọnu, Naibi Ọffa, Alfa Musitafa ti Ile Ade, Alfa Fili Jannati Alufa Jẹjẹ, Alhaji Sakosi, Balogun Imale, Alhaji Awudare, Alfa Abudu Lamidi, Alfa Yesufu Beleore, Alfa Sanni Aweda, Alfa Shittu, ati Alfa Baba (Ọmọ Alhaji Popo).

Lẹhin isin adura ni awọn ọmọloku wa bẹrẹ eto ase, Ọlọla J. S. Ọlawoyin, Akọwe-agba Ẹgbẹ Afẹnifẹre ni Ipinlẹ Ariwa lo şe alaga nibi ase apejẹ na. Awọn ti nwọn si wa pẹlu rẹ ni Ọgbẹni L. B. Popoọla, Alhaji Bakare Adeyẹmi, Ọgbẹni Salami Adewumi, Salawu Olomu, Alhaji Adebayọ, Ọgbẹni Raji Gbọnjubọla ati Alhaji ọmọ Kewu.

Awọn ọmọ Ẹgbẹ Afẹnifẹr ẹẹkun Ọffa fa ọmọ yọ ni ọjọ na. Nwọn duro ti awọn ọmọ-oloku na lati owurọ titi di alẹ. Awọn ọmọ ti ologbe na bi ni wọnyi:—Shittu Adegbitẹ, Alhaji Jimọ Ọladipọ (to wa ni Demah, lẹba Bechemu Ghana), Iyaafin Şifawu Adedọja, Iyaafin Asunmọwu Adeoti, Iyaafin Sẹlia ololko,, Jimọ Adegoke, Iyafin Sẹlia Adetutu, Salawu Ayinde a ti Asani.

Ẹhin oku yio dara o.

Oyekọla şe ase ọdun

KETA GHANA.

NI ọjọ Aiku ti işe ọjọ kini oşu yi ni Ọgbẹni Josiah Oyekọla se ase ọdun fun awọn ẹlẹgbẹ rẹ.

Ẹsẹ gbogbo awọn ọmọ Yoruba ti o wa ni Keta ni o pe sibi ase na, o si fi jijẹ ati mimu tẹ awọn alabaşẹyẹ ọjọ na lọrun.

Diẹ ti aye wa fun lati darukọ ninu awọn alabaşẹyẹ ọjọ na ni awọn Ọgbẹni Emmanuel Alamu, Joseph Ọpawale, Joseph Adeyẹmi, Emmanuel Ọjẹwayi, James Akinpẹlu, Moses Amao, John Alade, Joseph Oyebisi, Emmanuel Owoso, Rasaki Akanbi (Oni Sakara) ati Iyaafin Dorcas Aina.

Ọdun a y'abo o.

Yọmi Daodu şe inawo

NKORANZZA-GHANA.

OGBẸNI Oseni Abayọmi Daodu şe ikomọ ọmọkunrin ti Ọlọrun fi ta on ati aya rẹ, Wulemọtu Adukẹ lọrẹ ni ọjọ ọdun Keresimesi. Ni ọjọ kẹjọ ti nwọn ti bi ọmọ na ni o şe ikomọ na. Alufa Lasisi ni o şe isin, nwọn si sọ ọmọ na ni Muyindeen Gbadebọ Adelọdun.

Ẹsẹ awọn gbajumọ ati Ẹgbẹ Ifẹloju pe sibẹ, nwọn ş'ere orişirişi, baba ọmọ na si fi onjẹ ati ọti tẹ wọn lọrun. Ọba Alaiyeluwa Thomas Awolọla şe gudugudu meje ni ibi aşeyẹ alarinrin na, irohin ko to afojuba ni.

Bi [illegible]a Ikọ Otutu Duro

Ti o ba nwukọ tabi o ngmi kịpakịpa ti o ko si le mi dele tabi sun dada nitori ikọ-ife tabi amodi kọlọ tabi ikọ-otutu ti o mba ẹ ja, lọ ra MENDACO loni ni Ile Itaja-egbogi. MENDACO ma a nşe ninu ẹjẹ ati ibo ọna ọfun lati yọ gbogbo kẹlẹbẹ ti o ba di sibẹ. Nigbana ikọ rẹ a duro, wa a si le mi dada, wa a si ma a sun bi ọmọ-ọwọ, wa gba agbara rẹ gan an pada. Bi ko ba jẹ bẹ ọ, a şe ileri lati da owo rẹ pada. Lọ ra MENDACO loni lọdọ onibara rẹ ti o nta oogun.

FUN EREE (KIDNEY) RẸ NI OKUN

MA A GBADUN BI ỌMỌDE—KI O SI DABI ỌMỌDE

Ko si okun ti o nşọ ọkunrin tabi obinrin di arugbo ju aisan ati eroja ti aiseşe dede Eree (Kidney) agunu wa lọ. Ẹyi ni o ngunu ọ şe aisan ito rukurudu, Ẹhinsẹ lọra, ki ito ma a jo ẹ nişẹ, ki ibo ile-ito ma a hun ọ. Oyi, Lakuregbe, Ẹhin didun, Ọgugun riro ni ibadi lojo, Orunkun wiwu, ki agbara dinku ati bẹbẹẹ lọ. CYSTEX yio ran ọ lọwọ lati sẹ ọlẹ rẹ di akọtun kuro ninu ooni-aisan ati oro ti o ọwọ si tun gbogbo awọn isẹpọ ati ibọn ara rẹ. Larin wakati mẹrinlelogun ni CYSTEX yio fi şe gbogbo kokoro-aisan ti o wa ninu Eree (Kidney), yio fun awọn Eree (Kidneys) lagbara a si le gbogbo ooni-aisan ati oro jade. Ra CYSTEX lọwọ apoogun ti o ba ri, lori adehun pe yio mu ọ lara da tabi ki o gba owo rẹ pada. Ta sasa alaisiyi!! Larin wakati mẹrinlelogun ara rẹ yo JAJO si wo ọ san patapata larin ose kan.

Cystex

fun awọn Eree (Kidneys) Lakuregbe, Ile-ito.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

FUN TITA

OGUN Isọye 5s. post owo si MANAGER Box 73. Ilesha.

AWỌN ATAMATASE OGUN LORIŞIRIŞI

IWE Egbogi Ajẹbidan Agbabiẹtu 25s., MANAGER, 6, Ojo Road, Odunbọrẹ, Mushin.

A TUN [illegible]GBE DE

IWE Egbogi Iwosan Ataiyebaiye, o kun fun Ifa, Awure ati Itọsẹ ninu Odu mẹrindinlogun 10s. 6d. Aniyan Irun ati Nọfila oşu Awẹ 1s. Ilana isin Muhammed 1s. ati orişirişi Iwe. F'owo ranşẹ si ESAN KOGBOGUN SERVICE, 8, Idumagbo Avenue, Lagos Nigeria. Kurani ti a nşọ fẹrẹ jade.

AWỌN IWE KOŞEMANI

Iwe Egbogi Ajẹbidan Agbabiẹtu 25/- Iwe Ilana Ifa, Etutu-şişẹ, Iwosan ati Egbogi atamatase 25/- Turari Itaja ẹyọnu agba (Pangolo) 20/- Psalmu Işegun agba, aiye pẹlu turari adura 30/- Ọbẹdegbeyọ Hausa 3/- Iwe Itumọ ala kikun 7/6d. Postage 1/- Manager, 6, Ojo Road, Odunbọrẹ Mushin.

ỌJỌ AJE 14TH FEBRUARY (MONDAY)

Ilu	Oruko Awọn Ọja
Eko ati Agbegbe rẹ Abẹokuta.	Agege, Ikẹja. Lafẹnwa. Obada, Oba, Kajola, Ajegunlẹ, Idogo. Ogunmaki Itori.
Ibadan.	Lalupọn, Ibuko.
Ijebu.	Isara, Ita-Aganda, Ibefun Ipara. Imodi, Imushin, Oderẹmọ, Imobi
Ijesha.	Esa Oke, Iwara Ejioro Odo, Ibo-cun Esa O… Ibala Ikinyinwa Ṣowọla
Ondo ati Eti Odo.	Igbo-Egunren.
Ẹgbado.	Idi-Omi, Lasilọ, Igan Okoto, Atta
Ogbomoshọ.	Oko
Ekiti	Ifaki.
Ibinni.	Uromi.

ỌJỌ IṢEGUN 15TH FEBRUARY (TUESDAY)

Ilu	Oruko Awọn Ọja
Eko ati Agbegbe rẹ Abeokuta.	Oyingbo, Ejirin. Ijoko. Iberekodo, Aṣu. Wasinmi, Ṣodẹke
Ibadan.	Ogunjana, Lagun, Ṣagbẹ, Olode
Ijẹbu.	Aiyepe, Vagamu, ta-Osu, Ogere, Irolu, Itele, Ita-Ofoti, Agbọwa, Imodi, Oru-Awa, Imọsan. Ibodi Bode Kajola, Oluwa'da.
Ijesha.	Erekẹta, Imesi Ile
Ondo ati Eti Odo.	Oka, Ilara Abigi, Aiyetoro, Epẹ. Sunwa, Odan Alagba, Ilaro, Iboro
Ẹgbado.	Obada, Gambari.
Ogbomoshọ.	
Ekiti	Ilogbo, Oke-Aiyedun, Idogun, Ishan
Ibinni.	Ek…

ỌJỌ 'RU 16TH FEBRUARY (WEDNESDAY)

Ilu	Oruko Awọn Ọja
Eko ati Agbegbe rẹ Abeokuta.	Obun Eko Ikosi (Epẹ) Atan, Agbado, Ifọ, Itoku, Iṣabọ, Odeda, Ibara, Itori, Oja-Iro.
Ibadan.	Ijaiye-Orile Iressi. Obada. Egbeda Ovedeji
Ijebu.	Ilishan, Odogbolu, Atan, Imope Ishan, Ishara, Imodi Ikosi
Ijesha.	Esa-Oke, Ilasẹ, Epẹ, Iloba Ipe-Erindo, Imuroko Erinmo, Otan Ipeta
Ondo ati Eti Odo	Odojomo, Igbotako, Ileoluji Obunkekere, Agirifon-Ilutitun, Aiyetoro, Tata, Randu, Ado-Odo.
Ẹgbado.	Iressa-Du Arolu, Egbẹda
Ogbomoshọ.	
Ekiti	Egosi, Odo-Aiyedun. Okemesi
Delta.	Kokori

ỌJỌ 'BỌ 17TH FEBRUARY (THURSDAY)

Ilu	Oruko Awọn Ọja
Eko ati Agbegbe rẹ Abeokuta	Mushin. Owode, Otta, Abalabi, Ṣodẹkẹ. Omida, Ilawọ, Owowo, Obafẹmi. Mokoloki, Orile-Imọ. Geleodun.
Ibadan.	Oja-Oje, Ogburo
Ijẹbu.	Ikenne, Okun-Owa, Erunwọn Ijebu-Ijesha Omu, Ago-Iwoye. Mojoda, Akaka, Atikori, Imọsan
Ijesha.	Oṣu Itagun Odogbo, Iloko. Ipetu Owode Idobo. Idoka Ilare, Ijeda, Eti Oni
Ondo ati Eti Odo.	Agbabu, Igbogi shua Erinkẹta, Arowona Idofin.
Ẹgbado.	Olorunda., Kajola, Ilobi, Eredo.
Ogbomoshọ.	Araromi, Iregba.
Ekiti	Ojulawẹ Ilawẹ.
Igbajọ.	Osele
Ibinni.	Iloro.

ỌJỌ ẸTI 18TH FEBRUARY (FRIDAY)

Ilu	Oruko Awọn Ọja
Eko ati Agbegbe rẹ Abẹokuta.	Agege, Ikeja, Ebute Ero, Ojo Lafẹnwa Obada, Oba Kajola Ajegunlẹ Idogo, Ogunmaki Itori, Omu-Ajoyinrere, Obanisunwa, Ajura
Ibadan.	Ibuko, Lalupon
Ijẹbu.	Ibẹfun, Imushin, Iṣara, Ijagba. Imodi, Ipara Mamu, Oderẹmọ.
Ijesha.	Esa-Oke Iwara, Ejioro, Odo-Ibokun, Esa-Odo, Ijẹda, Ikeji Ibala Odo Ikinyinwa Ṣowọla.
Ondo ati Eti Odo.	Igbo—Egunren, Atijere, Oni
Ẹgbado.	Idi-Emi, Ibese, Lasilọ, Atta
Ogbomoshọ.	Oko
Ekiti	Ifaki

ỌJỌ ABAMẸTA 19TH FEBRUARY (SATURDAY)

Ilu	Oruko Awọn Ọja
Eko ati Agbegbe rẹ Abẹokuta.	Oyingbo Ijoko Iberẹkodo, Aṣu Wasimi
Ibadan.	Olode, Ogunjana Lagun, Orile-Imọ.
Ijẹbu.	Aiyepe, Ṣagamu, Ita-Oṣu, Ogere Imodi, Ita-Aganda, Oru-Awa. Imosan
Ijẹsha.	Irolu, Ita-Iloti, Itele, Oyingbo. Ijebu-Ijesha, Ilodi
Ondo ati Eti Odo.	Kajola Oluwa'da, Imesi-Ile. Abigi, Aiyetoro, Oka, Ilara, Epẹ Ile-Oluji
Ẹgbado.	Alagba, Ilaro, Sunwa, Iboro.
Ogbomoshọ.	Obada Gambari.
Ekiti	Ilogbo, Oke-Aiyewun, Idogun, Ishan
Delta.	
Ibinni.	Ek…

ỌJỌ AIKU 20TH FEBRUARY (SUNDAY)

Ilu	Oruko Awọn Ọja
Eko ati Agbegbe rẹ Abẹokuta.	Obun Eko. Atan, Agbado, Ifọ, Itoku, Kobapẹ Isaso, Odeda, Ibara, Mowe.
Ibadan.	Ijaiye-Orile, Iressi, Obada, Egbe da. Oyedeji
Ijebu.	Ilishan, Odogbolu, Atan Imope Ishan, Iṣara, Imodi, Akesan.
Ijesha.	Ilase, Epẹ Iloba, Iperindo Imuroko, Erinmo, Esa-Oke Lode-Idoka, Otan,
Ondo ati Eti Odo.	Agirifon-Ilutitun, Odolomu. Igbotako
Ẹgbado.	Aiyetoro, Tata Randu Ado-Odo
Ogbomoshọ.	Iressa-Du, Arolu, Egbẹda, Jabata, Oke Imale.
Ekiti	Egosi, Odo-Aiyedun-Okemesi.
Ibinni.	Kokori

ỌJỌ AJE 21ST FEBRUARY (MONDAY)

Ilu.	Oruko Awọn Ọja.
Eko ati Agbegbe rẹ Abẹokuta.	Mushin Badagry. Otta, Abalabi, Ṣodẹkẹ, Owode. Omida, Ilawọ Owowo. Obafẹmi.
Ibadan.	Oja-Oje, Ogburo
Ijẹbu.	Ikenne, Okunowa, Erunwọn. Ijebu-Ijesha Omu, Ago-Iwoye, Mojoda, Imọsan, Atikori, Akaka.
Ijesha.	Osu, Itagu, Idoko Iloko Odogbo. Owode Idoka, Ilare.
Ondo ati Eti Odo.	Ishrua, Aye, Erinkẹta, Agbabu. Igbogi, Arowona, Idofin.
Ẹgbado.	Ilobi Igbogila, Ijoun, Imaṣa.
Ogbomoshọ.	Ojulawe Ilawẹẹ.
Ekiti	Erekẹsan, Ilawe.
Igbajọ.	Ilero.

Akiyesi awo Irawọ nipa ọjọ-ibi

AWỌN nkan wọnyi ni yio ṣelẹ larin ọsẹ yi:—

CAPRICORN
(Dec. 21—Jan. 19)

Owo yio to ẹ lọwọ ni ọsẹ yi. Ọpọlọ rẹ dara pupọ. Imọran ti o ba si fun ẹniti o ba tọ ọ wa fun imọran yio ṣe e ni anfani pupọ. Maṣe ba awọn ebi rẹ ati awọn ọrẹ rẹ ja rara.

AQUARIUS
(Jan. 20—Feb. 18)

Ninu ọsẹ yi maṣe jinna si awọn ọrẹ rẹ atijọ, ma a ba wọn lo dada. Maṣe le awọn ti o ba sunmọ ọ, ti ara ro wọn dada.

PISCES
(Feb. 19—Mar.20)

Maṣe nawo pupọ laṣẹko yi. Ni aṣalẹ ni ki o ma a lọ gbadun ara rẹ.

ARIES
(Mar. 21—Apr. 20)

Irin-ajo yio ṣe ọ ni anfani ninu ọsẹ yi. Nipa irin na, iwọ yio ba enia pataki kan ti yio ṣe ọ ni ire pupọ pade.

TAURUS
(Apr. 21—May 20)

Alagba kan yio mu ẹ ṣe orire ni ọsẹ yi. Iṣoro ti o ni yio kuro laipẹ yi. Mu suru lori ọran kan ti yio ṣelẹ si ọ.

GEMINI
(May 21—June 20)

Ire yio ṣegun a… ta rẹ ni ile, ibiṣẹ ati ib… Iwọ yio si ni igbega larin ebi.

CANC…
(June 21—Ju… 20)

Ṣọ ara rẹ nipa owo-ṣiṣe. Maṣe jẹki ọja rẹ …ọn ju—maṣe fẹ lati jere pupọ ju.

LEO
(July 21—Aug. 21)

Maṣe dasi ọran ọlọran ni ọsẹ yi, ki o ma ba a ke abamọ.

VIRGO
(Aug. 22—Sep. 22)

Eto ti o ṣe nipaṣe igbesi-aiye rẹ ko ni bọsi ko si ni ṣe ọ ni anfani rara laṣẹko yi.

LIBRA
(Sep. 23—Oct. 23)

Sa gbogbo agbara rẹ lati pari ede-aiyede ti o ba ni pelu awọn ebi tabi ọrẹ rẹ, maṣe ṣe abosi pelu wọn, ki o ma ba a ṣe abamọ laipẹ ojọ.

SCORPIO
(Oct. 24—Nov. 22)

Farabalẹ ki o si fọju silẹ, iwọ yio si ri iro kan gbọ dada. Iro na yio si ṣe ọ ni ọpọlọpọ anfani ni ọsẹ yi.

SAGITTARIUS
(Nov. 23—Dec. 20)

Iwọ yio ni apọnle ati igbega lọdọ awọn ebi ati ọrẹ laṣẹko yi. Ṣugbọn maṣe fi ara silẹ, ṣọ ara rẹ.

Ọkunrin kan bu ẹtu-ibọn si ẹnu, o si ṣana si i

Gbogbo ehin ẹnu rẹ fọnka

ABULE ODO-ỌNA LẸBA IBADAN

LAIPẸ yi ni obirin abilekọ kan gbọ iro kan gbau lojiji bi ẹni yinbọn lati inu iyara ọkunrin kan ti o haya ile lọwọ ọkọ rẹ. Oruko ọkunrin na njẹ Okunola Alao ẹni ọdun mẹdọgbọn. O ba ilẹkun ile na pa mọ ara rẹ. Bi gbogbo awọn ti o gbọ iro na si ti sare debẹ ti ilẹkun na ko ṣe o ṣi ni baale-ile na ba ṣi i tipatipa.

Bi baale na ati awọn aladugbo rẹ ti rọ wọle ni nwọn ba ba Alao ninu agbara ẹjẹ ti o npọka iku lori ibusun rẹ pẹlu agbada mẹrin daradara ti o wọ le ori ara wọn. Nwọn si ba agolo siga ẹtu-ibọn kan ati ile-iṣana kan lẹgbẹ ọdọ rẹ.

EHIN RẸ FỌNKA

Ohun ti o ṣẹlẹ ni pe, lẹhin ti ọkunrin na (Alao) ti bu ẹtu-ibọn kun ẹnu rẹ tan, ni o ba ṣana si i, bi ẹtu na ti gbina ni o ba ro "gbau" bi ibọn, gbogbo ehin ẹnu rẹ si fọn waarawa da silẹ. Diẹ lo ku, iba kuku ri'ibọn, a yin jẹ.

Tipatipa ni nwọn fi ri aye gbe ọkunrin ti o fẹ pa ara rẹ na jade sinu mọto Takisi lọ si ibi itọju nitoripe ogunlọgọ awọn enia ti rọ di ẹnu-ọna ile rẹ.

Ọkan ninu awọn ero na sọ wipe, on ko mọ ohun ti o fa a ti Alao fi fẹ gba ẹmi ara rẹ, ohun ti o sọ fun on ni pe, nwọn kọ iwe ti on kọ fi nwa iṣẹ lebira labẹ awọn oniṣowo kan ni Ibadan silẹ, nwọn ko gba on si iṣẹ.

FEDERATION OF NIGERIA SECOND DEVELOPMENT LOAN

The Central Bank of Nigeria have been authorised by the Federal Minister of Finance to raise in Nigeria a Federal Government loan of £10,000,000.

The Stocks to be issued will be :—

£2,000,000 5% FEDERATION OF NIGERIA SECOND DEVELOPMENT STOCK 1967. £4,000,000 5½% FEDERATION OF NIGERIA SECOND DEVELOPMENT STOCK 1977. £4,000,000 6% FEDERATION OF NIGERIA SECOND DEVELOPMENT STOCK 1985.

Interest, which will be paid half-yearly on the 22nd September and 22nd March, will accrue at the rates shown above and repayment will be made as follows:—

5% Federation of Nigeria Second Development Stock, 1967—on 22nd March, 1967.

5½% Federation of Nigeria Second Development Stock, 1977—on 22nd March, 1977.

6% Federation of Nigeria Second Development Stock, 1985—on 22nd March, 1985.

Application lists for the loan will open on the 22nd February and close on 22nd March, both dates inclusive. Applications must be in multiples of £10 and can be made only on the special forms available at banks throughout the country. Application for different stocks must be made on the different application forms provided.

The stocks will be issued at par and payment in full must be made with applications (i.e., £10 must be paid for every £10 of stock applied for). Receipts will be issued for payments and will later be exchanged for Stock Certificates. If desired, payment may be made by means of a draft on a United Kingdom bank but payment in this way may be made only to the Central Bank of Nigeria direct, accompanied by the relative application form.

Notification of allotment will be made direct to subscribers by the Central Bank of Nigeria as soon as possible after the 22nd March and stockholders will be advised at the same time when to collect their Stock Certificates from the banks where they submitted their applications.

Pending the operation of a Stock Exchange in Lagos, prospective buyers and sellers of the stocks should, after allotment has been made, approach their own bankers who will get in touch with the Central Bank with a view to effecting a market.

Further information can be obtained from the Prospectuses available at banks on and after 22nd February.

R. K. C. GIDDINGS,
General Manager

Central Bank of Nigeria,
Tinubu Square,
Lagos.
February, 1961.

Ẹgbẹ Mimọ Kerubu ati Serafu fi ipilẹ ile Adura lelẹ

IROHIN ko to afojuba ni ti aṣeyẹ isin ti awọn Ẹgbẹ Mimọ Kerubu ati Serafu (Aladura) ti Ita Balogun l'Eko ṣe ni ọjọ Abamẹta ti i ṣe ọjọ kẹrin oṣu yi nibi ti nwọn fi ipilẹ Ile Adura wọn lelẹ ni opopo Bọla-si-Lagos Street, Ebute Mẹtta. Oloye C. Jas. Ogundimu, Ọlọtọ Ọtọ, ni o ṣe alaga ọjọ na.

Eto isin na bẹrẹ ni deede agogo mẹrin irọlẹ pẹlu orin akọwọle, lẹhin na nwọn wa kọ orin ibẹrẹ isin. Nigbati nwọn kọ orin yi tan ni nwọn wa gbadura iṣipade. Lẹhin eyi ni Ẹni-Ọwọ Julọ H. A. Phillips, Olori Ijọ ati Olori Baba Aladura gbogbo aiye wa tẹnubọ adura, o si tun s'ọrọ iwuri nipa ohun ti nwọn nṣe ni ọjọ ọ̀ ase. Lẹhinna ni nwọn lawọyin, ipilẹ ile adura na lelẹ. Ẹni- ṣe

Kete ti nwọn ṣe eyi tan ni nwọn tun gba adura. Nigbana ni gbogbo wọn wa to, nwọn si nkorin, nwọn njo ijo ayọ ati ifi ogo fun Oluwa lọ si ile Olori wọn, Ẹni-Ọwọ-Julọ H. A. Phillips.

Ile Adura na yio jẹ eyi ti o gborin, yio si jẹ "Cathedral". Ọkan ninu awọn olori Ijọ na sọ pe kikọ ile adura na yio na awọn Ijọ ni (£35,000).

Awọn enia pọ pupọ to wa sibi aṣeyẹ na lati ilu okeere ati agbẹgbe Eko.

Nwọn ṣe isin iranti fun Adukẹ Howells ni Lọndọnu

LỌNDỌNU.

ẸNI-ỌWỌ-JULỌ Dọkita Geoffrey, Biṣọbu-Agba 'Canterbury' ṣe isin iranti fun ologbe Iyaafin Adukẹ Howells iyawo Ẹni-ọwọ Biṣọbu Howells ti ṣe Eko ni ṢỌỌSI 'St. Martin-in-the Fields', Londonu ni ọjọ Aiku ti iṣe ọjọ karun oṣu yi. Ọgbẹni O. Ọmọlolu, 'Gbakeji Aṣoju Naijiria ni o ka ẹkọ inu Bibeli Mimọ. Alufa J. S. Fowler si ba awọn ti o pe si ibi isin na sọrọ iwuri ti o mu ọpọlọpọ ẹkọ dani.

Awọn ti o wa sibi isin na lati Naijiria, Ilu Oyinbo ati India ni iba Yanma le ni ọgọrun enia. Awọn ara Naijiria Oloye M. S. Ṣowọle ati Dọkita Norman Williams wa ninu awọn enia na lọjọ na.

Mọto akero pa enia meji

ILỌRIN.

NI iyana Ilọrin si Jẹbba, ni ọjọ 'Ru ti iṣe ọjọ kẹjọ oṣu yi ni mọto akero kan lọ ṣẹsi kọlu aropodogiri afara kan, awọn ero meji, Kakumi, ẹni ọdun mẹdọgbọn ati Lemọmu, ẹni adọta ọdun si ṣofo ẹmi wọn sinu ijamba mọto na lẹsẹkẹsẹ.

Awọn enia marun ṣeṣe pupọ nwọn si ti gbe wọn lọ si ile-iwosan Ijọba Ilọrin fun itọju.

Ijọ Aguda ṣi Ile iwosan

KANO.

LẸNULỌLỌYI awọn Ijọ Aguda (Catholic Mission) ṣi ile iwosan nla kan si Sabongeri, Kano. Ni ọjọ ti nwọn nṣi ile iwosan na, awọn enia pọ ti nwọn wa woran. Awọn alaṣẹ ile iwosan na sọ pe iye owo awọn ohun ti nwọn yio ma a lo fi ṣe itọju awọn alaisan, ti nwọn si ti ra sibẹ le ni ẹgbaa pọnun (£2,000).

Iji nla wo ọpọlọpọ ile

KABBA.

LAIPẸ yi ni ojo nla kan pẹlu iji ṣẹlẹ o si ba awọn ile ọlọpa Kabba jẹ pupọ ati ọpọlọpọ awọn ilẹ miran. Ni ọjọ kẹta ti eyi ti ṣẹlẹ tan ni ojo nlamiran tun rọ ni ilu Iyara-Ijumu lẹba Kabba. Ojo na si rọ tobẹẹ gẹẹ ti o fi ṣe ijamba fun awọn ile mẹta. Ile-iwe "C.M.S." alakọbẹrẹ wa ninu awọn ilẹ ti o wo lulẹ.

Published by Allied newspapers Limited, Elephant House 214, Broad Street, Lagos and printed for them by Amalgamated Press of Nigeria Limited, 3/7, Apongbon Street, Lagos. Fun owo "IROHIN YORUBA" ọdun kan EKO sile mejo ati kobo mejo (8/8d) Ilu miran ni Nigeria ati Oke-Okun sile mẹtala (13s) Adele Olotu M. N. Jinadu 6, Oke Arin Street, Lagos.